

Szegény leányok

is ápolhatják kezeiket, arcukat és bőrüket valódi Diana-krém, Diana-szappan és Diana-puderrel, amióta az

50

fillérért kapható. Tömegesen veszik mindenütt a Dianát, mert köztudomásu, hogy még gyermekek is Diana-szappannal mosakosznak és Diana-krémmel ápolják kezeiket. Legények és leányok csak Dianát használnak a legkisebb falvakban is. Ezelőtt mindenki ártalmas glicerin, kremzelesz, vazelin, tejkrem-féléket használt kezeinek és arcának ápolására, most már 50 fillérért Dianát vesznek. Szepülő és pattanás egyedüli ellenszere.

Mindenütt kapható. Egyedüli készítő: Erényi Béla Diana-gyógyszertára, Budapest, VII., Károly-körút 5. Postán legkevesebb 3 koronás megrendeléseket szállítunk.

Csak

DIANÁT

fogadjon el.

Kinek kell használni Erényi Ichtiol Salicilt?

1. A ki a test bármely részén viszketegségben szenved.
  2. A ki a test bármely részén bőrbántalomban szenved.
  3. A ki a test bármely részén kipállásban szenved.
  4. A ki a test bármely részén izzad.
  5. A ki az arcán, kezén, lábán, fején bőrbántalomból kifolyólag viszketésben szenved.
  6. A ki arcán, kezén, lábán, fején viszketésből kifolyólag bőrbántalomban szenved.
  7. A kinek izzad a hónalja.
  8. A kinek izzad a lába.
- Orvosok rendelik kitűnő eredményel.

A kik **bőrviszketegségben** szenvednek, télen-nyáron, tavasszal-ősszel **Erényi-féle**

ICHTIOL-SALICIL-t használjanak.

Erről a kenőcsről el van ismerve, hogy mint egyedüli különlegességi szer a saját nemében, **tökéletesen megszünteti** néhány heti használat után még a **legmakacsabb bőrviszketegséget** is az egész **testén** és **soha többé** vissza nem tér. Mindenki, aki bőrviszketegségben szenved, rendeljen **Erényi-féle Ichtiol-Salicilt**. Rövid használat után meg fog győződni róla, hogy ennél jobb szer betegsége ellen nem létezik. A **valódi Ichtiol-Salicil** már néhányszori bedörzsölés után teljesen megszüntet **börrepedést, bőrhámlást, kipállást, test- és lábizzadást. Szagtalan és ártalmatlan** szer lévén, a test bármely részén, **sőt az arczon is** használható.

Kellemesen hűsít, fájdalmat csillapít, legnégyebb sebeket is szárít.

A hol az összes létező szerek eddig nem használtak, ott az Erényi-féle Ichtiol-Salicillal biztos az eredmény: feldörzsölésnél, viszketegségénél, bőrbántalmaknál.

Még 25-30 éves bőrbántalmakat és viszkető sebeket is megszüntet.

Bármitől származó seb vagy kisebesedés és feldörzsölés beszárítható és tüzesége rögtön csillapítható. Minden kiütés 8 nap alatt elmúlik, bármennyire torzítja az arcot, kezét vagy a test bármely részét.

Az eredeti **«Erényi Ichtiol-Salicil»** 3 koronás dobozokban csak a kizárólagos készítőnél kapható:

ERÉNYI BÉLA

**«DIANA»-gyógyszertára,
Budapest, Károly-körút 5.**

(Postai megrendelések utánvétel mellett még aznap szállítanak.)

Több mint egy millió köszönőlevél érkezett a világ minden részéből.

Ismeri

ÖN
MÁR

Diana sósorszesz grandiózus hatását?

Minden **egészséges**
és
minden **beteg**

igazolhatja, hogy az elképzelhető legjobb siker csakis

Diana sósorszesz

használata által érhető el.

Az egész országban mindenütt kapható.

ERÉNYI BÉLA

gyógyszerész

Budapest, Károly-körút 5.

Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvét mellett.

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Egy üveg DIANA- sósorszesz	Egy nagy üveg DIANA- sósorszesz	Egy legn. üveg DIANA- sósorszesz
44 fillér.	1.20 korona.	2.50 korona.

3. SZ. 1913. (60. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ
HOITSY PÁL

BUDAPEST, JANUÁR 19.

Szerkesztőségi iroda: IV. Vármegye-utca 11.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.

Egyes szám
ára 40 fillér.

Előfizetési
feltételek:

Egészévre — 20 korona.
Félévre — 10 korona.
Negyedévre — 5 korona.

A «Világtrónkás»-val
negyedévenként 1 koronával
több.

Külföldi előfizetésekhöz a postailag meg-
határozott viteldíj is esztolandó.

AZ ELSŐ HÓ BUDAPESTEN. — A HÜVÖSVÖLGYI ÚJ RÓDLIPÁLYÁN.

Jelky Gyula felvétele

Mákvirágok kertje.

Vig regény. Irta Krúdy Gyula.

— Oh, az sohasem lesz, — mondá Treszka és érzékenyen lesütötte a szemét s gyorsan tovább haladt az erdei sétaut felé, a hol mohos, szakállas pihenő-padok csaknem két emberöltőnek őrizték szerelmi jelvényeit. A korhadtt szívek, a melyeket az egykori borszkai fűrdövendégek a padokra vették, valójában már mind porrá váltak és senki sem emlékezik a nevekre, a melyeket az eltűnő kezdetűk jelentettek. Emitt egy nagy J. koszorúba véve, — talán egy napsugártekinetű Jolánt, vagy Juliskát jelentett egykor a régi fűrdőházak között. Amott egy nagy sziv, benne elmosódtott betűk. Szinte furesca, hogy a legnagyobb szerelmek ilyen csekély nyomot hagyva hátra, még az emlékezetből is eltűntek azóta. A körísfa beforrta a bicskával vágott szerelmi jelvényeket, amott már állítják az uradalmi ácsok a szokásos új, fehér padot, a melyről egy-két hét múlva az idei szon összes szeszáczióit leolvashatja Miklós gróf.

— Egy alázatos, feketeruhás fiatalember köszönt az uraknak, az egyik kezében emlékkönyv (piros bársonyba kötve), míg a másikban vadvirágok, a melyeket most szedett a réten.

— Hopp, a fűrdő házipoétája! — kiáltott fel a jókedvű Miklós gróf. — Nyitrai úr, jöjjön közelebb.

A szokés, ábrándos képű fiatalember elpirulva közelgett.

— Nyitrai költő, — mutatta be a gróf. — Csak tanárjelölt, — igazított szerényen a csendes ifjú.

Miklós gróf hatalmasan parolázott a fiatalemberrel és pártfogó kedvében egy másodperczig elgondolkozott:

— Van már kenyerem? Vagy még mindig olyan éhenkórász? Azaz, nem is azt akartam kérdezni: Miféle könyv az a kezében?

A tanárjelölt önérzéssel felelt: — Nevelői állásom mindig volt.

Miklós gróf hevesen intett: — Jól van. De a versek? A versekkel hogy vagyunk, tisztelt költemény-író barátom?

Nyitrai úr vállalt vont, arcát összeráncolta és a cigarettájából könnyed füstfelleget fújt a gróf cipőjére.

— A lapokban gyakran olvashatni nevem. Meglehetősen kerestem poéta vagyok. Ha nem költök egy hétiig, a szerkesztők nyakamra irnak. Itt van például egy levél a «Korunk és múltunk»-tól. . .

Miklós gróf szinte erőszakosan nyúlt a pirosfedelű emlékkönyv után.

Az első lapon nevelői-koszorúban Tolcsvai Treszka nevét pillantotta meg. Elegáns, hegyes irással volt a név a könyvből irva, alatta rövid, erőteljes vonal.

— Lám a Treszka ilyen boldonságokkal is foglalkozik!

A tanárjelölt magyarázattal szolgált: — Minden nyáron megtölt egy emlékkönyvet régi és új ismerőseivel. Én már negyedszer írok neki verset.

Valóban a harmadik oldalon meglehetősen hosszúságú vers volt található: «T. T. kisasszony emlékkönyvébe» czimrel, alatta: Borszkai emlény.

A gróf egyszerre csak Treszka sápadtkás arcát és szöke haján a piros kalapot pillantotta meg a közelben. Gyorsan visszaadta a költőnek a könyvet, de már késő volt, Treszka megérkezett.

— Pompás alkalom. A kegyelmes úr nevét még egyetlen emlékkönyvem sem őrzi. Rajta! Itt a czeruza. Tessék kitölteni egy lapot, — kiáltotta Treszka és olyan hamiskásan nevetett, mint egy csinytevő gyerek.

Merseházy elvörösödé pillantott Milfayra. Az úntott, hideg arccal szemlélte a jelenetet. A Treszka fehér cipőjén kibomlott a csokor, azt nézte, de nem szólt, hogy a leány észrevehesse.

— Mi az ördögöt irjak? — kiáltott fel türelmetlenül Miklós gróf, miután a szokásos másodpercz elmúltával sem jelentkezett semmi gondolata.

Milfay elfordította a fejét és angolul szólt: — Ird azt, hogy: kisasszony, maga nagyon furesca, — legalább lesz min gondolkoznia.

— Holyes, — felelt Merseházy és gyorsan beírta az emlékkönyvbé a mondatot. A nevet alakanyarította és miután a távolban újabb veszedelmek jelentkeztek, a sokbeszedű galgóczaí prépost, a ki minden alkalommal tudott új részleteket a gróf keresztelődéről, másik oldalról Papfái őrnagy, a fűrdőhely harmincesztes vendége sietve közelgetett gummitalpas botján, Miklós gróf hamarosan előintette az automóbilt és elszáguldott Milfayval Borszkáról.

Az erdei úton özvegy Bájiné állott egy csomó nefelejtessel és virágot dobott a gepkocsiba.

— A rézagyamat! — kiáltotta.

Margitvár felé közelebbe, Merseházy megkérdezte vendégét:

— Ugyebár nálam nem lehet unatkozni? — Mérhettelenül, — felelt szárazan Milfay Olivér. — Epen itt az ideje, hogy a czár unokaöccse és a lovászú megérkezzenek Margitvárra. Legalább nem megyek többet a tét nemeseid közé.

Miklós gróf megcsóválta a fejét: — Sokat étel, Milfay. Én minden esztendőben mulatok egyszer Treszkán és társain.

Milfay agyarára szorította a szívat. Tehát a gróf is köszönbős lett és búcsú nélkül hagyta ott Olivért a margitvári kastély udvarán.

A lovászú, másnéven Xypszy baronett, három napig azzal mulattatta magát és környezetét Margitvárról, hogy egy fűrtelmes hangú automobil-sípot szökladaltatott meg, midőn arra senki sem volt elkészülve, — aztán megadta magát sorsának.

A júniusi esőndben Margitvárról az órák is megállottak.

Akadnak furesca amerikai regények, a melyekben olvasatni öngyilkosok klubjáról, milhárdosok klubjáról, elvált urak klubjáról; az unatkozók klubjáról még nem olvastam, mert hisz unatkozni néha a legnehezebb dolog a világon.

Margitvárról az azilum három lakója: Milfay Olivér, Livinszky herceg és Xypszy baronett a művészet magaslatára emeltek az unatkozást.

Livinszky — egy hatvanesztendő, meglehetősen elhízott férfi, a ki legutóljára jobb híján a nihilista mozgalmakban résztvett és Izidort azzal rémítette az Aranygolyónál, hogy majd valamiféle bombát elhajt, de egyébként semmit sem tudott már oroszul, csupán Puskin-ból egy strofát, mert erre még anyja tanította, a ki az operánál táncosnő volt, — a czár rokona, a mint Margitvárra betette a lábát, elfelejtette azt a kis civilizációt is, a mit hatvan esztendő alatt érdemesen megtartott fűrszédni. Katonai iskolákban nevelkedett, néhány évig szolgált is az osztrák hadseregben, — a mig lehetett, aztán csupán anyibyan művelődött, a mennyit az Aranygolyónál tanult Izidortól. Izidor szorgalmas újságolvasó volt, mindig ő mondta el a vendégeinek, hogy mi történt a nagyvilágban. Miután az öreg márkórnék semmi keresete nem lehetett Margitvárról, Livinszky Sándor, a kinek ősei az orosz czárokkal bölényre vadásztak Ukrainában (az őseiről se tudott többet), visszaszulýedott ősi állapotába. Félig felöltözve hevert szobájában és hogy mit gondolt magában ezalatt, — erre talán senki sem kíváncsi. Megérkezése óta még a kastély kertjébe se lépett ki, az ajtaját csak azért nem zárta be, mert az ebédet és vacsorát arra hozták be. Hatvan éves már elmúlt Livinszky úr, tehát igen természetesnek találta, hogy

hátralévő életét a pamlagon tölti. Valamikor volt egy kanária, a melyet legjobban szeretett, de most a kanária sem gondolt már. Izidor majd gondoskodik róla, ha akar. Nagy szöke fejét a párnába nyomta, a teste megmerevedett és elhatározta magában, ha ugyan tudott még elhatározni, hogy a legközelebbi esztendőben egyellen felesleges mozdulatot sem tesz.

Xypszy baronett a túlköles után mélyszéges apatiába esett. Néma kísérteként bolyongott a kastélyban és gyakran megállt Milfay ajtaja előtt:

— Olivér, játszunk tíz parti ekártét! — mondta siralmas hangon. De csakhamar megbánta, hogy szólt, mert nyomban visszavonta:

— Pardon, beziqet-gondoltam, mert hisz ekártéznem tudok.

Milfay némán intett és Xypszy tovább vándorolt a kastélyban, a toronyban, a parkban, a sok éjszaka óta meghalványult arca panaszosan tekintgetett jobbra-balra, megnézte a könyvtárban a könyvek bekötési tábláját, egy régi bibliát sokáig forgatott, mert az Aranygolyóban egy téli éjszaka hallott egy mesét, hogy régi könyvek lapjai között már gyakran találta pénzt.

Még csak harminczhárom esztendő volt a baronett, de már négy év óta nem volt szerelmes.

A képtárban sem a gyönyörű Merseházy-asszonyok képei előtt merengett, hanem többnyire az olasz festményt nézegette, a melyen két zsoldoskatona koczkázik a hordó tetején.

Hangosan, hosszadalmasan ásított, tremolázva a hangot és két karját kitárta.

Mint a partra vetett hal tátogatja kopolyúit az esőben, Xypszy baronett, a ki származására nézve olasz, francia és spanyol kerekek volt, ebéd után, a melyet Milfay társaságában költött el, mindig megszólalt:

— Menjünk a klubba Olivér.

Milfay szótlanul bólintott és szobájába vonult.

Xypszy búsan leleskedett utána és a kulcslyuknál sokáig áldogált: vajjon mit csinál Olivér?

Milfay leült az asztalához és írt. Időközben ugyanis adósságait két csoportra osztotta. Olyan adósságokra, a melyeket egykor meg kell fizetni, ha pénzre tesz szert, és olyan adósságokra, a melyeket részint elévülés, részint más hiba miatt akkor sem fizetne meg, ha Miss Maud Lawrence, — Bacon lord unokája — a kivel volt szerencés egykor tánczolt: egy előkelő kalikó-bálban a ködös Walesben, ősi kastélyában lehányt szemét és valami babona folytán sok millióját a Bécsben élő magyar úrra hagyományozná.

Az árkusok megteltek és Miss Maud, ha van lelki telegráf a földön, ekkor álmában Bécsben járt és valczert tánczolt egy barna, sasorri, tűzesszemű úrral, a kinek nevét már elfelejtette.

Xypszy baronett, mióta az abbé kezei alól kikerült, semmi más nem írt a világon, mint jockeyk nevét a lóverseny-programmjára, mert a váltókra hiába írta volna mondanivalóit, csúládja időközben teljesen tönkrement és csupán Izidor számára élt egy öreg alapítványi hölgy, bizonyos nagynéni, a kitől a baronett mindenfélő antik ékszereket remélt örökölni. A pompás Izidor egyenként hitelezett már a velencei násfákra és az opál gyűrűkre, a melyeknek egyike már ötvös-munka és a tizenharmadik százból való, a másikat Nápolyban készítette egy híres ötvös a Medicik alatt, — a mely gyűrűk voltaképpen nem voltak sehol a világon feltehetőek, mint akár az öreg alapítványi hölgy.

Xypszy tehát nem rajongott az irásért és a «tanárt» — bár az életben szeretett volna mindent utána csinálni, — erre a térre nem követ-hette.

Búsan ödögölt tovább keskeny válláival, beteges arczával, a melyre már évek óta ki volt írva, hogy öt forint, tíz forint vagy ötven forint van a vagyonában. A bölcs Izidor már az utca túlsó oldaláról megállapította, hogy a «lovász-ű» a lóversenyter hányforintos kasszájától jön, mint a vén markőr a vagyoni állapotot kifejezte. És ha csak tíz forintra gyanakodott, már dupla pohárba töltötte a francia konyakot és friss tejszínnel fálaltatta a számozát, mire Xypszy a Golyóba beérkezett.

A margitvári kastélyban Xypszyt hozzáértő orvos egyáltalán semmiféle kasszától jövet sem láthatná, mert utolsó öt forintját, a melylyel az azilumba megérkezett, arra fordította, hogy játékszert vegyen három parasztyereknek, a kiket az út porában hemperegni látott. Szerencsétlenségére egy játékaruló tót ballagott a tájon keresztül és miután a tótnak nem volt visszaadni való aprópénze, Xypszy az egész öt forintját elvásárolta.

— Poroszkai úr, — szólította meg a várnagyot egy napon, — hogy hívják önt?

— Poroszkai Mihály, szolgálatjára.

— Mától fogva Izidornak fogom nevezni.

— A mint parancsolja, — felelt a régi urasági ember.

Harmadnap aztán kiderült a változás oka. A jó Xypszy bizalmasan az öreg várnagy vállára tette a kezét:

— Elmondtam már önnek, hogy ki volt Izidor. . . Nos, hát kedves Izidor barátom, ne csúfolja meg névrokonát, adjon kölcsön ötven forintot, fogadni akarok az epsomi versenyekre.

— Meltóságos uram, a kenyeremmel játszom. A kegyelmes úr megtöltötte. . .

Xypszy baronett elszomorodott: — Mégis csak jobb világ volt a Golyónál. Ott nem mondtak az embernek ilyen számar kifogást.

Mintán Livinszky még mindig aludt és Olivér újabb árkusokat kezdett kitölteni azoknak a nőknek nevével, a kik őt szerették és a másik oldalra azoknak a nevét, a kiket ő szeretett, a szegény baronett felment a csillagvizsgáló toronyba, a teleszkópba bámult reggeltől estig, bár a teleszkópban semmit sem látott.

JAGOW AZ ÚJ NÉMET KÜLÖGYI ÁLLAMTITKÁR.

kat mindig zárva tartják, — mert hisz csak eljöttek volna már régesrégén Borszkára a gallérok. A felvidéki kisasszonyok majdnem olyan jól tánczolnak, mint a grófnők.

Másrésről azt beszélték, hogy e három gavallér voltaképpen penitenciából tölti napjait a magányos kastélyban. Mindhármán igen sokat vétköztek a nők ellen életükben, tehát most a nőtlenességgel büntetik magukat. Vagy sokat csalódtak talán a nőkben és most teljesen elszomorodva, fájdalmas szívellé a magányt keresik? Az is meglehet, hogy reménytelenül szerelmes egyik-másik közöttük és bús szerelmét forró könnyekkel öntözi a margitvári lovagteremben?

A nők — ez nemcsak a felvidéken van ám így, — minden dolgot és embert a saját szempontjukból szoktak megítélni, mert hisz őket többet gondoloznak a fantáziájukkal, mint az eszükkel. A férfiak cselekedeteinek rugóit sohasem tudják mára visszavezetni, mint a nőkkel való ügyekre. Cromwell és Napoleon, Alighieri Dante vagy Washington a nők szemében csak e kettős alakban jelentkezhettek: szerelmes volt-e, vagy ha nem, — mért nem volt szerelmes? A margitvári cseledéség száját két lakat fedte, de Borszkan a legkésőbb érkezett Burbunykisasszonyok is tudták, hogy Livinszky Alexander herceg a fejét a párnába temeti. Miért? Miért? Talán egy varrőleánykába szerelmes a herceg? A szimpatikus, költői haloványságú Xypszy baronett a csillagvizsgálóba néz. Elveszte, eltűnt csillagát keresi? És a mindennekfelett érdekes Milfay Olivér kinek írja naplóját vagy leveleit? Csak nőnek lehet annyit írni, hisz a férfiak nem olvassák el a hosszú irást?

Csupán Treszka kisasszony hallgatott. Az ő atyja, Tolcsvai uram is várnagy volt és a vár-

BOLGÁROK JÖNNEK, MAGYAROK MENNEK.

Hová, hívő, bolgár fiúk?
Boldog világ, az új világ.
A napja nemcsak életet,
A földje nemcsak enni ad!
Hová siettek onnan úgy,
Tolongva a hajók felé,
Hogy szálljatok, repüljétek
Valahová, kelet felé?

Kelet felé dörög az ég
És vérözönbe fult a föld;
Csatán a nép halomra hull
S a harc nyomorba dönt.
Bolgár fiúk, otthon ti több
Eget nem láttok csillagost,
Országotok, Bulgária
Csak a halál országá most! . . .

És jönnek a bolgár fiúk,
El nem maradna senkiesen
És csatasorba állanak,
«Hurrá!»-t kiáltva lelkesen.
Elől a szent zászló lobog,
A hon szabadság zászlaja,
Alatta büszkén, boldogan
Megy halni a haza fia.

Beh szép mese! Én láttam ezt
Egykor magyar hazámban is;
Szabad jobbágy szabad honért
Csatára kelt, szép volt az is!
«E nagy világon e kívül»
Az volt a dal, mely feliralt
S a bölcsöért, a sirokért
Halálba vitte a magyart.

Mint gyermek sírva láttam ezt,
Sírógátám gyermekkorom.
Hogy gyenge karral a honért
Nem küzdhetek csatasorban.
Mint ősz dalos sírok ma is,
Magyar zászlókat siratom,
Melyen a hon védőinek
Honfijóit sem láthatom.

És mennek a magyar fiúk
Zászló elöl csoportosan,
Hegyek buvá ösvényein
Utát keresnek titkosan.
Vészfelhők úsznak az egen,
Vihar közeleg, — el innen, el!
Boldog világ az új világ,
Amerika ma oly közel!

Szegény, szegény magyar fiúk!
Boldogtalan magyar haza,
Ha nincs miért, hogy a honát
Szeresse a haza fia!
Mi lesz velünk, ha vész, vihar
Nyeny átok között talál?
Jaj, jaj nekünk, ha a honért
Már nem diesőség a halál!

Féjes István.

A STARTNÁL.

A PÁLYÁHOZ VEZETŐ ÚT.

INDULÁS AZ ELSŐ ÚTRA.

Jelky Gyula féltetel.

AZ ELSŐ HÓ BUDAPESTEN. — A KÖZUTI VASÚTTÁRSASÁG ÚJ HÜVÖSVÖLGYI RÓDLIPÁLYÁJÁN.

BLAHA LUJZA ÚJ SZEREFÉBEN, VÁRADI ARANKÁVAL, PÁSZTOR ÁRPÁD «A LÁNYOM» CZÍMŰ DARABJÁBAN.

Jelky Gyula féltetel.

RÉGI MAGYAR KELYHEK.

A régi magyar ötvösség a magyar múlt egyik legnagyobb dicsősége. Hazánk a művészet egyetlen ágában sem nyújtott oly kiválót, mint az ötvösművészetben. Építészetben, szobrászatban és festészetben messze a külföld nagy nemzetei mögött maradtunk, s többnyire csak halvány mását adtuk annak, a mi Olasz-, Francia-, vagy Németországban történt. Önálló, nagy, nemzetien sajátos stíleket nem tudunk alkotni, ha kevésbé jelentékeny s művészi épen nem mindig szerencsés helyi sajátosságok ki is alakultak. A nagy művészetek terén a magyar lélek nem tudott oly jellemző, ellenállhatatlan következetességgel érvényesülő megnyilatkozási formákat találni, mint pl. a francia a csücsíves építészetben, az olasz a renaissanceben. Más a helyzet az ötvösművészetben. Ebben a külfölddel egyenrangiak voltunk. Régi ötvösségünk nemesek eredeti formákat, hanem sajátos technikai eljárásokat is hozott létre, melyek a külföldet is meghódították. E látszólag egymásnak ellentmondó két művészettörténeti ténynek az a magyarázata, hogy évezredes multunk mostoha és viszályos politikai viszonyai, melyek a nemzeti műveltséget nyugodt kialakulásában folytonosan megállították és időről-időre visszavetették, lehetetlenné tették a nagy művészetek méltó gyakorlatát, de nem vethették gátat a szűkebb viszonyokat is elbíró ötvösművészet fejlődésének. Egy nagy templom építéséhez az egész község támogatására, vagy igen gazdag adakozó bőkezűségére volt szükség; fölépítése sok időt vett igénybe, művészi megalkotása tartósan fejlődő művészi ízlést és kézművesi gyakorlatot tételezett fel. Egy kehely, boglár, vagy menteköltő költségét kevésbé módos megrendelő is előteremthette, készítése ritkán vett igénybe egy ötvösnél többet, a ki mesterségét hamarabb elsajátíthatta, mert kisebb méretben kellett dolgoznia, s mert munkája nem állította bonyolult művészi problémák elé. További mélyen gyökerező ok, mely nálunk a nagy művészeteket mostoha sorsra és secundair életre kárhoztatta, az volt, hogy hazánknak sokszínű és bizony sokszor ellentétes irányokba törő etnikai összeállítását gátolta egy duzzadó erővel föllépő és évszázadokon át tartó közös nemzeti akarat kialakulását, mely a nagy művészetekben is meg tudta

GOTIKUS KEHELY A XV. SZÁZADBÓL.
(Prásmár, ág. ev. egyház.)

volna találni a magához méltó, kongeniális, egységes közös ízlést.

A régi magyar ötvösség főgőczpontjai Kassa, Lőcse, Pozsony, Erdélyben Brassó, Szében és Kolozsvár voltak. Virágzását hatalmasan segítette a csehrendszer, s benne nagy része volt a régi királyinktól sok kiváltsággal felruházott erdélyi szászoknak. Kivált a XV. és XVI. században volt nagy gazdagság a termelésben, s ez időben a külföldre is sok ötvösművet szállítottunk.

A régi ötvösség fejlődését a kelyhekben lehet legjobban nyomon követni, melyeknek díszítésére, rendeltetésük miatt, a keresztény művészet mindig különös gondot fordított, s melyek igen nagy számban maradtak fenn, épen mert akkora becsben tartották őket, s mert ma is használatban vannak. A régi magyar ötvösség java részének történetéről nyerünk pontos keresztmetszetet, ha a magyarországi kehely fejlődését végig kíséreljük. Érdekesen figyelhetjük meg, miként tükröződnek a kelyhen a különböző korokban Európaszerte divatos stílek, s ezeken belül mily sajátosan hazai formák és munkai eljárások keletkeznek. Az ipari művészetek rendszeren átvették a nagy művészetek stíljét, s azokat rendszerint tovább őrizték meg, mint azok a művészetek, melyektől kölcsönöztek, úgy hogy az iparművészet legtöbb ága, így különösen az ötvösség, természeténél fogva konzervatív művészet. Ha azt tapasztaljuk, hogy a nagy európai stílek általában tisztábban élnek régi ötvösműveinken, mint régi épületeinken, szobrainkon és festményeinken, ebből azt a pozitív kapcsolatot is igazolható következtetést kell vonnunk, hogy a divatos korszerű stílek legtöbb esetben a külföldi ötvöstermekről és nem a nagy művészetekhez azonos időben hasonló koráramlatok uralma alatt álló hazai emlékeiről származtak át ötvösműveinkre.

A hazánkban fennmaradt legrégibb kelyhek a román korból valók. Zömök formák, zárt körvonalak, nagy takarékoság a díszítvényekben jellemzik ezeket, ép úgy, mint a román építészetet vagy szobrászatot. A gotikus kelyhek a stíl fejlődésével egyre nagyobb tagozásra törekednek. A talp és a láb karéjokra — rendszerint hat karéjra — oszlik. A román korban hengerded szár hasábalakúvá, rendszerint hatoldalú hasábalakúvá lesz. A szár közepét tagozó, lapított gömbalakú csomó, az úgynevezett «nodus», láncaalakú leveleket példázó gerezdekre bomlik, s kerületét éleikre állított kockák (rotuli) élénkítik. A kehely egyre karcúsodó poharát (cuppa) nem ritkán nyugtalanul kanyargó irásslalagra vésett gotikus felirattal látják el, s a XIV. század végétől kezdve félgömbalakú díszes foglalatba, ötvösírodalmi tolvajnyelven *kosárba* helyezik. A lehető hangsúlyozott tagozás mellett a gotikus kelyheken egyre jobban érvényesül a gotikus építészeti másikat sarkalatos szerkesztési elve, az anyag-elvonás. Ez elv érvényesül a XV.—XVI. század kelyheinek számos áttört művű részletén, melyek azokat könnyedekké, kecsesekké varázsolják. A felett típusú gotikus kelyhek építészeti számításal készültek, szinte már nem is ötvösművek, hanem valósággal építmények. Főlépítésükben, tagozásukban az ötvös mint építész gondolkodik, s díszítvényeit is — bonyolult mérművű ablakok, fülkék, tornyocskák, aranyba vagy ezüstbe áttett kőrözsák, stb. — az építészeti példatárából kölcsönzi. Vannak XV. századi kelyheink, melyek nodusa valószínűleg gotikus kápolna képét öltik fel. Gotikus kelyheink nyomon követik fejlődésében a csücsíves építészeti akkor is, midőn az, fejlődésének utolsó szakában, túlterhelten alkalmazott díszítvényeiben a naturalizmusnak hódol. A magyarországi kelyhek történetének e szaka a XV. század végére és a következők elejére esik. Az előbbi korszakban a kehely lábára vésett stilizált virág- és lombdíszítések most a síkból kikiváncsoznak, valőbb életre vágnak: előbb trébelt (kivert) díszítvényekké alakulnak, majd, mindinkább természetesebb képében mint önálló, öntött vagy hajlított részek, virágok, levelek és lombok alakjában a kehely testéhez forrasztva jelennek meg. Igen jellemző e szempontból az úgynevezett rotulik stíl fejlődése. A korai gotikus kelyhek kocka alakú rotulusainak külső lapjára vésett stilizált virágdíszek meglevenednek: a rotulusok olda-

KÁPOLNASZERŰ NODUSSAL BIRÓ KEHELY A XV. SZÁZADBÓL. (Vurpod, ág. ev. egyház.)

lai szétnyílnak, s hajlított virágok, hajlított szirmokkal, rezgett bibével fesiencnek ki belőlük, melyeket később színes zománccsal vontak be.

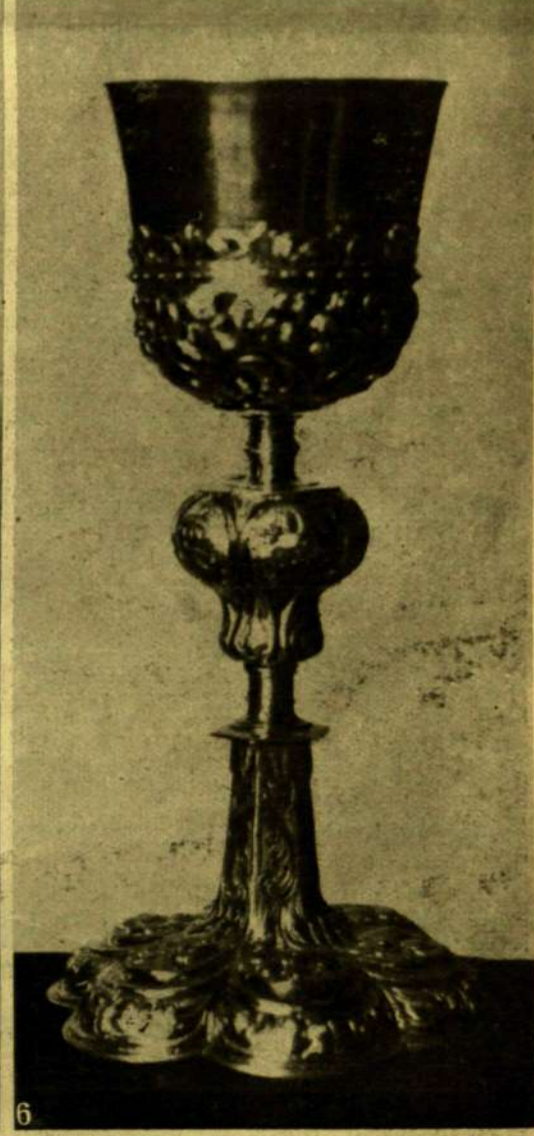
A zománc megjelenése és sűrű előfordulása XV—XVI. századi kelyheinken sem egyéb, mint a naturalisztikus vagy kielégítő, mert hisz a zománc arany vagy ezüst felületű ötvösművön annyi, mint szín lehetősége, a mi szintén naturalisztikus attribútum. E korabeli kelyheinken leggyakrabban az ú. n. sodronyzománccsal találkozunk, a mely eljárás abból áll, hogy a zománccsal bevont felületeket vékony sodrott huzallal határolják körül. Régi ötvöstárgyainkon, így kelyheinken naivul-naturalisztikus, népies virágmustrákat használtak sodronyzománccsal díszítésre. Valószínű, hogy a sodronyzománccsal eljárás hazánkban keletkezett, bár e kérdésben a tudomány még nem mondta ki az utolsó szót.

A késői gotikus kelyhekkel egyidőben szórányosan jelentkeznek kelyheinken a renaissance ízlés nyomai, mely csak a XVI. század közepe tájától kezdve lesz uralkodóvá. A gotikus stíl azonban annyira átment ötvöseink vérébe, virágzásra, kivált kelyheinken oly pompázó és oly hosszantartó volt, hogy renaissance, sőt barokk stíli kelyheinken is gyakran találkozunk, szinte lopva becsempészett maradványaival. Tiszta renaissance stíli kelyheink nem sok maradt fenn, de nem is maradhatott, mert a renaissance hazánkban igazán soha sem terjedt el, s csak elszigetelt helyeken honosodott meg. Sokkal általánosabb volt a barokk stílnak, az ellenreformáció e hatalmas szellemi fegyverének uralma, a mint azt kelyheinken is tapasztaljuk.

A kehely, a mint végigkísérte a román, a gotikus, renaissance és barokk építészeti stílt, úgy végig élte, hazánkban és a külföldön egyaránt a rokokó és az empire stíl életét is. Fejlődésének e két utóbbi szakában azonban fölépítési elveit és díszítő formáit az építészet mellett a világi belső berendezési tárgyak készletéből is merítette.

Az Iparművészeti Múzeum-ban érdekes és nagy buzgalommal rendezett kiállítás nyílt meg régi magyar kelyhekből. A kiállítás kétszáz kelyhe ha nem is teljes, de világos áttekintést nyújt a hazai kelyhek történeti fejlődéséről, melyet a kiállítás kiválóbb tárgyainak bemutatása kapcsán a fentebbiekben vázoltunk röviden.

Gch.

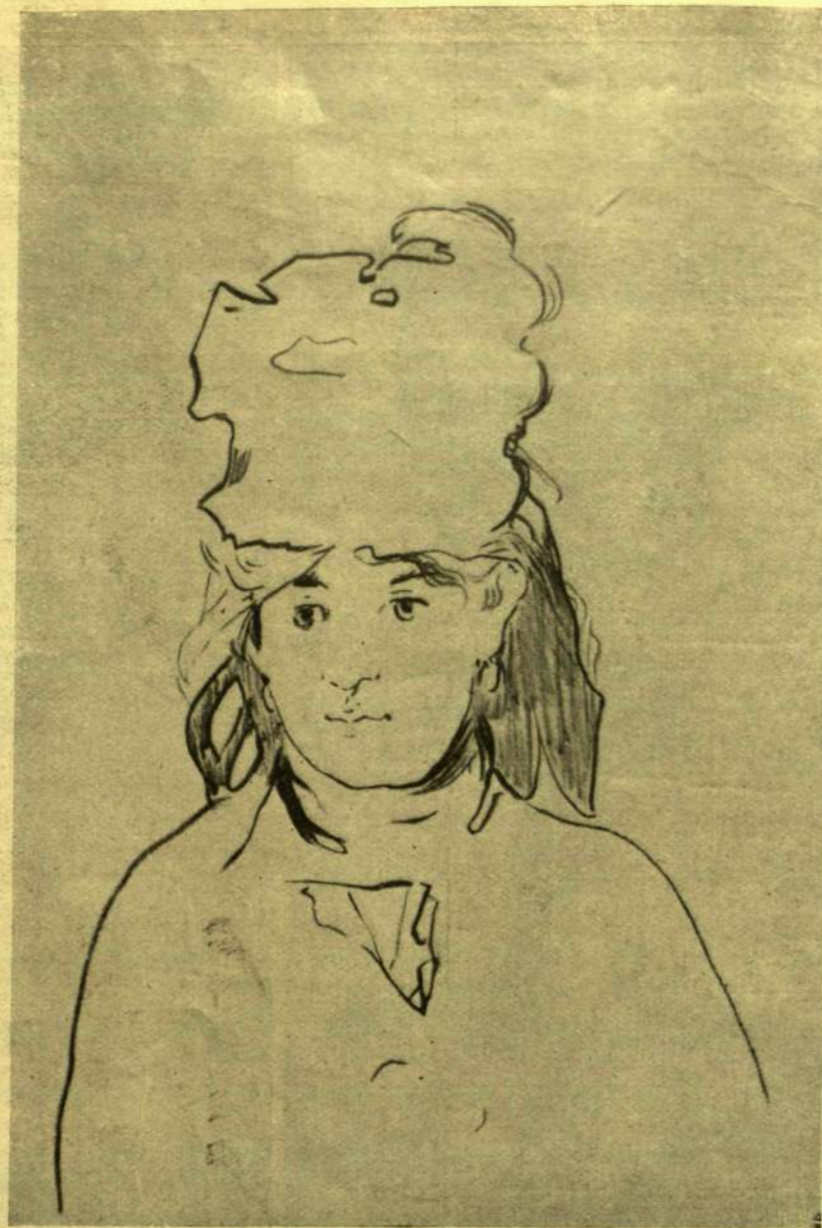

1. Sodronyzománccos kehely a XV. századból (Kassai ref. egyház). — 2. Sodronyzománccos kehely a XV. század végéről (Trencsén, rk. plébánia). — 3. Sodronyzománccos kehely a XVI. század elejéről (Nagy Ekemező, ág. ev. egyház). — 4. A nyitrai székesegyház késői renaissance ízlésű Forgách-kehely 1600 körüli időből. — 5. Barokk ízlésű kehely a XVII. századból (Buzád, ág. ev. egyház). — 6. Barokk kehely a XVII. századból. Készítette Hann Sebestyén híres nagyszombati ötvös (Nagyszombat, Bruckenthal-múzeum).

RÉGI MAGYAR KELYHEK.

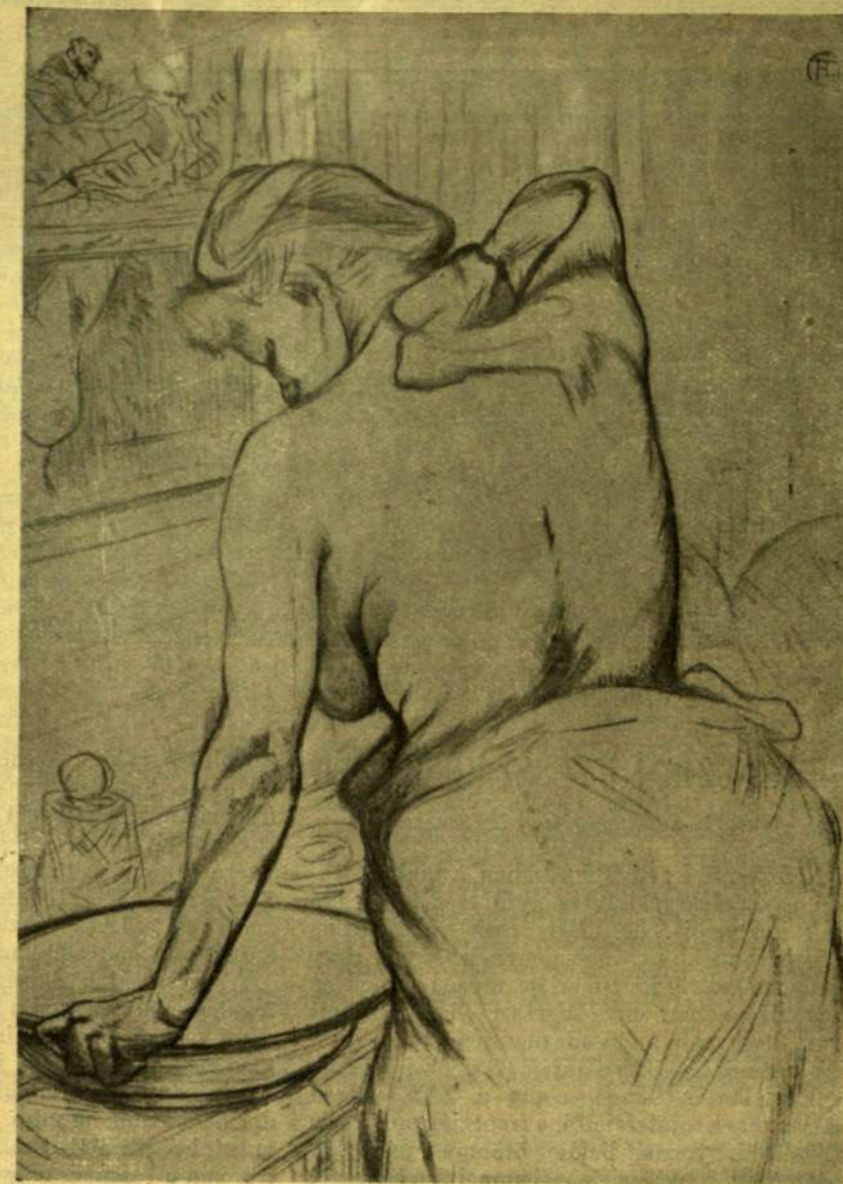
Isabey: Madame Horace Vernet.

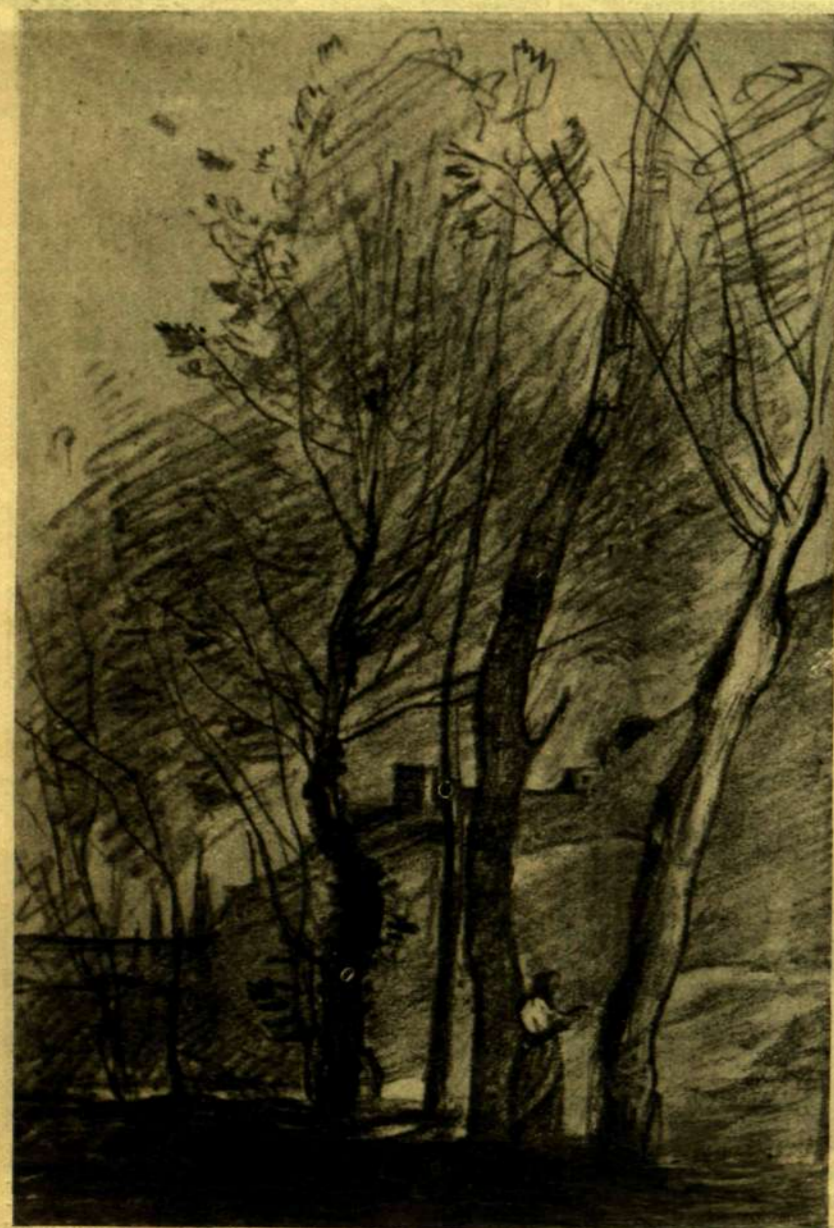
Manet: Berthe Morizot.

Monet: Férfi mellképe.

Toulouse-Lautrec: Mosdó nő.

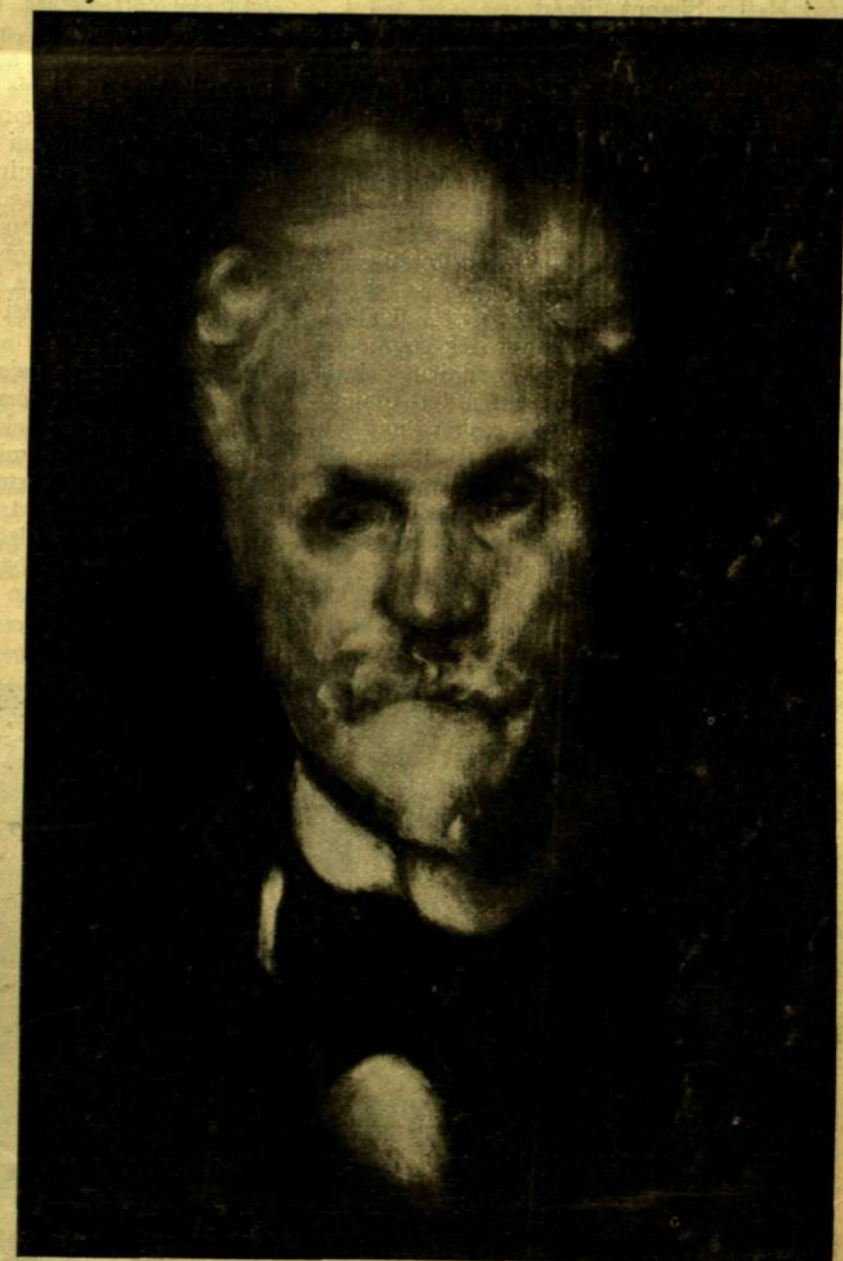
Corot: Fák alatt olvasó nő.

Gavarni: Csavargó.

Forain: Vallomás.

Carrière: Rochefort arcképe.

Gericaul: Lovaglás.

A FRANCZIA MŰVÉSZI KÖNYOMAT.

Kiállítás a Szépművészeti Múzeumban.

A Szépművészeti Múzeumban a múlt heteken egy érdekes kiállítás nyílt meg, mely csak részben is, de mégis csak valamiképpen pótolja ennek az intézménynek egyik nagy hiányosságát. A ki ismeri a múzeum modern képtárát és már nem egyszer elsodálkozott azon, hogy míg a másodrangú német festészetnek harmad és negyedrangú termékei bőségesen találhatók benne, addig a XIX. század festészetének újjáteremtői, a francziák, majdnem teljesen hiányoznak belőle, örömmel fogja közöntenie ezt a nagy szakértelemmel és elsőrangú ízléssel összeválogatott gyűjteményt, melynek anyaga a múzeum grafikai osztályának legújabb vásárlásai közé tartozik és összeállítójaként Meller Simont dicséri.

A litográfiának művészetre való felhasználhatóságát a francziák ismerték fel. Meglátták, hogy a rajznak karakterét híven lehet vele utánozni, sőt hogy lágyabb, egymásbafolyóbb hatásokat lehet vele elérni, mint a ceruzával, a szénrel, sőt még a krétával is. Az egyszerű könyvokat nemsokára a színesek követték, a mivel a kifejezésnek új lehetőségei nyíltak meg. Nagyon rövid idő alatt önálló művészeti ábrázolásmóddá vált ez az eljárás és teljesen elvesztette reprodukciós jellemét. A kiállítás legrégebbi lapjai, ekként Duprénék egyik tája, még egészen úgy vannak elgondolva, mintha egy megfestett vagy meg nem festett olajfestmény áttételének készültek volna, míg egy későbbi lap, például Toulouse-Lautrec valamely színes rajza, első pillanatra elárulja, hogy önmagáért készült, hogy minden ízében a könyvomat legteljesebben kihasználta határait belül volt elgondolva.

A legkiválóbb művészek is felkarolták a

Daumier: Szabadon-bocsátható.

rajzolás e módját s ezért a francia könyvomat története kicsiben az egész XIX. századbeli francia művészet képét adja és ha néhol mégis egy-egy kiváló egyéniség híjjával van, az irányok, a nagy változások mind képviselve vannak benne. Még teljesebben adja a rajzolás képét és érdekes összehasonlításokra, következtetésekre ad alkalmat.

A mit a mi közönségünk a modern rajzolás fogalma alatt egészen a legutóbbi időkig ismert, a mi magyar művészeinknek rajzain kívül legnagyobb részben a német kultúra eredménye volt. Kezdetben Bécsbe, majd Münchenbe és Düsseldorfba jártunk tanulni, a francia hatás csak az utolsó két évtizedre esett. Nem mindennapi iróniája a sorsnak, hogy az első kezdetek ennek is csak német szűrőn jutottak át hozzánk és hogy nem igen tudott talajt verni, mert az angol praerafaelitáknak ismét csak német közvetítéssel jött hatása elnyomta. Ez az egész német vagy németizáló angol rajzművészet gondolati művészet volt alapjában. Leginkább illusztrálásként üzték és nem önmagáért, mindenféle allegóriákat, gondolatokat, morális okulásokat akartak hirdetni vele és nem túlságosan törekedtek arra, a mire a képzőművészetnek első sorban kell törekednie, érkeinknek egyszerű, minden megdölgéstől ment gyönyörködtetésére. Legnagyobb részben merev, minden lágyág nélkül futó, a fametszetvonal merevségét kereső ábrázolási mód volt.

Ezzel szemben ez a kiállítás diadalmasan mutatja a francia rajzolás fölényét és a kifejezési módjainak érzékes szépségét. Ez a művészet nem akar oktatni, nem akar meggyőzni, nem akarja emlékeztetéseink segítségül hívti, sem tette biztatni; hanem csak egyszerűen gyönyörködtetni akar. Nem témáival akar hatni, hanem elsősorban kifejezőmódjával. Innét van az, hogy a rajzolás módjának oly sokféle, soha nem remélt, sőt talán egy

Delacroix: Királytigris.

ideig félve került fajtáját találta meg, hogy továbbfejlesztésük úgyszólván lehetetlennek látszik már manapság. Egyforma örömmel rajzolt meg mindent, nem csinált színházi kulisszákát az életből és ezáltal egy egészen új természetet fedezett fel számunkra. Megközelíthetetlenül nagyknak ismert fel az életet annak leghehétköznapibb nyilvánulásában is, ha azt a művészet alakítja. Megláta az emberben a jellemzőt, ha az nem is volt köznapi értelemben szép, észrevette a mozgás ábrázolható voltát, megtetszett neki az esetleges is. Sok érzeke volt a kissé borzalmas szép iránt, ke-reste a meghökkentőt, mindazt a mi az ér-zéki benyomás első frissességében örök igaznak látszott. Megfigyeléseit mindennél többre tartotta és nem iktatott közéjük tradíciókból fakadó meggyőződéseket, nem fonta velük egybe a múlt emlékezeit, melyek letompították volna ábrázolásának meglepően ösztönszerű voltát. Nyugodt előítéletektől mentes világbatekintés ez a francia rajzolás, az első pillanatra tán primitiveknek látszó, de az életben mégis csak legfontosabbaknak bizonyuló realitások felett érzett öröm és gyönyörködés.

A kiállítás legszebb lapjai Delacroixtól, Daumiertől, Carrierétől, Degastól és Toulouse-Lautrec-től valók. Legtöbb darabbal a legutolsó van képviselve s mivel könyvomatok kiállításán történt ez így: méltán. A rajzolás e módjának minden lehetőségét ő aknáta ki legjobban úgy, hogy a színes, a halványan odalehelt színekkel díszített litográfia az ő kezében vált önállóvá. Nálunk nem valami ismert és a tüne-ményes rajztudású, kegyetlen megfigyelőképességű művész, a ki sajátos világával, a félvilággal, oly kíváncsi érdeklődéssel tudott foglalkozni. A kiállításban a francia művészet leg-utolsó fejlődési is képviselve vannak Signac, Vuillard, Denis egy pár szép alkotásával.

Farkas Zoltán.

Dupré: Legelő Limousinban.

EGY MÁSIK EMBER.

A borbélynál ülök, vagy a hogy az önzök mondják: a borbélyomnál. (Az önző úgy érzi, hogy a borbély az övé, csakis és kizárólag az övé, a borbély az üzletét és az Isten a borbélyt csupán neki alapította. No de a borbély is azt mondja rólam: a vendégem. Semmisse vagyok, semmi más keresnivalóm nincs a földön, semmi rendeltetésem, csak hogy az ő vendége legyek.) A borbélyomnál ülök. Egy elegáns amerikai székben ülök, a melyben nem kell izogni-mozogni, hogy jól elhelyezkedjem, a szék izog-mozog helyettem, mikor belőle az előző úr felkelvén s a segéd az ülőpárnát megfordítván, beléültem. Különbéle rugók és karok mozdulnak meg, ijedt tagjaim egy kicsit tétovázna, azután azon veszem magamat észre, hogy a lábam kényelmesen kinyújtóztattam, a nyakamat hátranyújtottam s a fejem egy kis félhaldalaku vörös bársonypárnán nyugszik. Szemben velem nagy, tiszta tükör, hogy belenézsek, míg borotváljak, s gyönyörködjem arczomban, a mely természetesen a legérdekesebb az egész világon. A tükör alatt keskeny márványpolcz, azon olló, fésű, kefe, hajnyírógép, puder, timsó-block, hajvíz, Eau de Cologne feeskendő, minden boszorkányszere a borbélyáságnak. A tükörbe nézek, mert muszáj, látom, hogy a segéd a nyakamba dugja a szalvétát, mint a kis gyerekek ebéd előtt, egy félperczig a kisgyerekkorra gondolok, (mintha egy messzi-messzi, eltűnt szánkó csörgőit hallanám) a segéd eközben megkeverte a habot, a képremre felhőzi, egyszerre fehérszakállú agastyánt csinált a kis gyerekből. Már érzem a kést is a fülem mellett, a hol a borbélyok a munkát elkezdik, bágyadtan nekieresztem

magam ennek a mindennapos kényelmetlen és fölösleges érzésnek. A tükörbe nézek, mert másfél nem nézhetek, látom magamat, de nem nézem magamat, nem igen szeretek a magam szemébe nézni, mikor így összejövünk, én meg én, csak panaszkodni tudunk egymásnak s nem tudjuk egymást megvizsgálni. Elmenekülök magam elől a tekintetemmel, s egy uriembert kezdek nézni a tükörben, a ki a hátam megett ül és a kit épen most pude-reznek. Az uriember középkorú, a kezében a «Fliegende Blätter»-t tartja, most felnéz belőle, mert a bajuszát kezdik kikötni. A borbély keményen felkántározza a bajuszkötővel az uriember felső ajkát s a bajuszkötő két szarát ráhúzza az uriember két fülére. Az uriember bajusza eltűnt a sárgás kemény háló alatt, az orr hírtelen megnőtt, az alsó ajak előregöglött, az uriember mereven és kellő regardál nézi szigorú arczát a tükörben, olyan, a milyenek a régi római szenátorok lehetnek. Az uriember lelankasztja a klasszikus német élelplapot a kezében s átadja magát a fejmosás friss kéjének. A borbély felrázza a kareszt zöld üveget, a fejre locsol belőle, míg a másik kezével szaporán borzolgatja az uriember hajzatát, egyszerre vad és remült karaktert kölcsönöz az uriember fejének. Az uriember lehunyja a szemét, míg a fejmosás tart, talán fél a saját kinézésétől, vagy tán mélyebben és intímben akarja élvezni e fizikai öröm pillanatait.

Vége, a borbély a törülközővel tapogatja az uriember fejét, az uriember kinyitja a szemét, egyet köhög, s előrébb ül a széken, úgy látszik, a mi most jön, az nagyon érdekl. Valóban, a borbély az uriember frizuráját kezdi szerkeszteni. Uriembernek kevés haja van, fáj-

dalom, a kopaszra ítélt férfiak közé tartozik, a kik első ifjúságuk után szálankint vesztik el koponyájuk állati és drága ékét. Isten tudja, hányféle hajszeszt, kenőcsöt használt már, mióta rájött, hogy hull a haja, Isten tudja, hányfélekép fésültette a haját ifjúkorától középkoráig, a míg a haja egyre kevesebb lett. Bizonyos, hogy nem nyugodott belé soha-sem, s mindennap aggodalmasan és kényesen frizérozatta magát, megjárta a kopaszodók frizura-iskoláját, hogy hajuk látszatát fentartásák. Uriember most előrehajol, tanácskozik a borbélyal, a ki a fésűt nekiszegezte a fejének. Lejebb, lejebb, mondja. A borbély odateszi a fésűt. Még lejebb, mondja az uriember. Most jó. Egészen a füle mögött szánt belé a fésű a haja s áttereli a fej másik oldalára. A bal fülétől a jobb füléig szállítja a haját, a nyúlt agról a fej búbjára, borzasztó nézni a barázdát, a kit a fésű szántott. Most jön a kefe, keményen vasálja össze és nyomja a fejbőrt a haját. Az uriember összeránczolt homlokkal figyeli ezt a munkát, belébelészl, a borbély ilyenkor eligazítja a hibákat. Mindig előfehérlik a koponya a haj alól, itt is, ott is, a borbély türelemmel és ambícióval simit, húzgal, tapaszt, vasal az egy napra készülő frizurán, mintha örök időkre szóló művön dolgozna. Végre az uriember elhallgat, lehajja a fejét, forgatja jobbra-balra, úgy látszik, meg van elégedve, haja van, élet-erős, megnyerő külsejű, fess ember, el fogja csavarni a szép asszonyok fejét. Mi lenne, Istenem, ha most felkelnék innen, odamennék a háta mögé és megint összeborzolnánk az uriember haját, a szép, kemény, megfagyott fényes fedőt? ... Megölné.

Szép Ernő.

A SZERELEM AZ ÉN BŰNÖM.

Francia regény. (Folytatás)

Kis kíváncsi módjára előkereste czókmókóm közül estéli ruhámat és annyira magasztalta iparkodásom szegényes eredményét, hogy mosolygom kellett. Aztán magamra hagyt s öltözködni ment. Befejezve toillettemet, lecsavartam a villanyt és az ablakból a napvilágnak utolsó derengését néztem, mely nyugaton izzó színbe vonta a szemhatárt. A madárkák már elhallgattak, a fák színe komorra változott, elmosódottá vált. És ekkor hiába tölt el az elmúlt óra szívemet kellemes felindulással, hiába volt oly nyugalmas az este, szívem ismét összeszorult.

Az élet, mely előttem áll csak álomnak látszik, nem tudom valóságnak tekinteni. Az egymást üző események nem engedik, jól megfontolni azt, hogy miként viselkedjem velük szemben, s vajjon lesz-e biztos alapja a külső csillogásnak? Vajjon Winifrednek igazán oly jó-e szíve, mint eddig gondolom? S a többiek? Milyenek lesznek hozzám?

E pillanatban lépett be Winifred. — Nérans kisasszony! Álmodozáson kapom önt! — átölelve derekamat így folytatta: Ne álmodozzék, mert álmaiban csak drága emlékeit fogja látni, Addington fáit szeretett fantomok alakját fogják felolteni s ön szerencsétlenség fogja magát környezetünkben érezni. Én pedig épen azt akarnám, hogy önnek minden tessek minálunk.

— Köszönöm, édesem, suttoztam. Tovább csevegett azzal a furcsa kiejtéssel, mely francia beszédét nagyon bájosá tette, mulatságosan csereberélve fel angol szavakkal azokat a szavakat, melyek francziául nem jutottak eszébe.

— Aztán, kedves kisasszony ne nevezzen Winifrednek, hanem csak Winnienek. Winnie, hogy is mondják csak ezt önk... Ah ön nevet? Mily öröm, hogy végre nevetni látom önt Christiane! Hadd csókoljam meg a nevéteért!

A gong érezes hangja tompa és hosszas rezgéssel töltötte meg a folyosót. Ebédre hívtak. Most már az egész család együtt volt a szalomban, midőn beleptünk. A hercegnő mutatott be, Surrey herceg barátságosan kezét nyújtott, ép olyan megnyerő külseje van, mint Winnienek. Idősebbik fia, Guildford marquis,

inkább anyjára hasonlít, olyan szép, mint a milyen anyja lehetett, nyugodt és hideg modoru. Miután meghajolt előttem a nélkül, hogy kezét adott volna, szemellátható erőtettséggel így szólt:

— Lord Standigate említette nekem, hogy atyja ura szenvedélyes vadász volt, Nérans kisasszony.

— Erre a bizarr fogadtatásra meghökkentem, és első pillanatra csak egy zavart igennel tudtam felelni, de mielőtt észrevettem, hogy Guildford marquis fiatal feleségének ajkán az én tiszteletemre gúnyos mosoly fakad, ez a néma neveltelenség visszaadta lélekjelenlétemet és érthető hangon vágtam vissza:

— Csakugyan, a néransi lovas vadászatok híresek voltak. Atyám velük csak ősei szokását követte.

Őseimnek ez a felidézése bármily üres hiúsodás volt is, úgylátszik nyhitte a marquise gögjét, mert elég kedvesen időzött, midőn lady Surrey hozzávezette bemutatott:

— Gladys, bemutatom Nérans kisasszonyt. Aztán hozzám fordult:

— Menyem, Guildford marquis. A marquise szép asszony, még a szó legtagabb értelmében véve is. Fiatal, egészséges, junói termet, rózsás arczú, székhajú, tökéletesen ovalis arczú, kékszémű, kifejezéstelen mosoly, valóságos reklámszépség. Értelem és szellem viszont a lehető legkisebbre szorított benne. Surrey hercegnő menyé szakasztott olyan, mint a milyennek született: dús-gazdag asszony, ki nem tud a pénzzel mit tenni, és elképzeltetetlen gögtől felvultkodott. Minden gondolata ennek a gögének kielégítésére van irányozva, úgy hogy nem sok marad annak számára, ki beszédebe elegetedik vele.

Hála a Winifrednek halkan folytatott beszédnek, az ebéd számomra kezdetben kellemesen folyt. A kicsike bájos módon kaczerkódott velem, csak hogy megnyerje tetszésemet. Megfigytem lelkének rejtekeit, s így észre kellett vennem, hogy mélységes örvény tárog kettőnk szíve között. A nyomorúságnak áradata oly partra vetett engemet, melyre az ő tiszta szíve sohasem juthat el. Én pedig, ha lelmem tisztaságát nem vesztettem is el, elvesztettem érin-telenségét. Távol estem Winnietől, de vonzózzá és csábít feléje az, hogy valaha én is ilyen voltam mint ő, valamikor; eltűnt ifjúságomban. Ilyen tisztasággal szemben az én so-

morú tapasztalatokkal tele huszonöt évem, gondolkodóba ejt engem, kételkedésre készítet és keserű gondolataim újra üldözni kezdenek. Nem tudok uralkodni magamon, úgy hogy a dinner végén ismét elszomorodom.

A hatalmas teremnek fényűző csillogásában elképrázottatt szemem kezdetben alig láttak valamit, sem a decollált ruhákban pompázó asszonyokat, sem a tarkaruhás lakájokat, sem a drága virágokat, melyekkel az asztal tele volt hintve, sem a pompás ezüstkészletek. Ez a túl-áradó fényben fürdő terem egészen tündérmeszerű volt. Valamikor én is hozzá voltam szokva az úri élethez, de ahhoz, mit itt találtam, egy tapasztalatomat sem lehetett hasonlítani.

A virágoknak harmonikus elrendezése a lapos ezüsttálak között, a tányérok aranyozása, a kristályparhok szípkörzött csillogása, a régi csipkékkel fődött, gyolcs asztalkendő, gyönyörű együttesé olvadt össze, éreznem kellett, hogy mily kellemes dolog az ilyen hercegi családi élet.

Dinner után elhagyjuk a termet, csak az urak maradnak ott szivarozva egy pohár borra. Winnie a pianóhoz hitt, a hol Mendelssohn duokat dudolgattunk. A théatra az urak is bejöttek és éjjel felé mindenki szobájába vonul vissza.

Igy töltöttem első napomat. Sem vig, sem szomorú nem vagyok, csak egy kissé elfogódott, mintha aggodva várnék valamit. De ugyan mit? Az előjelek után itélve semmit. A levegő, melyet beszívok, oly nyomasztó, olyan súlyosan nyugszik testemen, hogy kétségbeesetten gondolok vissza Marine kis kunyhójára, hol mindig bé-kesség környezett. De mégis jobb volt elválnom tőle, hiszen olyan szegények voltunk. A jó lélek az én támogatással egyedül sokkal nagyobb bőségben élhet ezentúl. Micsoda jövő várt volna rém L'Énévalban? De hát milyen vár rám itten?

Társalkodónó vagyok? Igen azzá lettem. Ez a szó zárja be ifjúságomat, ez helyez a szolgál-személyzet közé. Nincsen már jogom ahhoz, hogy egyéniségem is legyen, úgy kell gondolkodnom, és cselekednem, hogy mások kellemesnek találjanak, kikhez, lehetséges, hogy semmi rokon-szeny nem kapcsol. Ezek viszont talán gyanakodnak rám, megfigyelnek és félnek is tőlem. Gondolataikat, lelküket el fogják zárni előlem, mint a hogy elzárják mindazok elől, kik nem az ő világukba, nem az ő rangjukhoz tartoz-

nak. Túlradó jóindulattal jöttem e családhoz, a mely engem talán betolakodónak, ellenségnek tekint.

Lady Surrey és lord Guilford szemében mintha gyanakodó kémkedést vettem volna észre. Ah! nem is büszkeségem az, mely ez ellen fellázad, hanem szívem szenvedé miatt. S most midőn felidézem elvesztett életemet, repülni szeretnék, feltámadni az ellen a hang ellen, mely azt parancsolja: «Hunyászkodj meg!»

Mért nem tudtam a sors küzdelmeiben elég józanságra szert tenni? Mindig ugyanaz az érzékeny Christiane maradtam, a ki ideges, a kit a ki nem mondott szó ép úgy sért, mint az elhangzott, a ki érzékenységében mindig rémeket lát.

A derült éjjel esendje is csak idegesít! Menni szeretnék, bujdolni azon az ösvényen, melyet ablakomon át irásközben látok, a felé a világosság felé, mely átdereng az erdő sötétlő mélységén. Ah, menni, egyedül az égbolt sápadt világossága alatt midáig, míg csak össze nem roskadnék. De ehhez sincsen bátorságom. Mit gondolnának felőlem, ha megtudnák ezt a gyermekes éjjeli kirándulást?

Végem van: szolgálatba álltam. Nyomorultnak érzem magam, mert nem tudtam e pillanatig, hogy mennyi vigasztalás rejlik e szóban: szabadság.

Vasárnap, szeptember 9.

Ma reggel misét hallgattam és kissé megvigasztalódva hagytam el az Isten házáat. Azért, mert semmiképen sem voltam elkészülve erre a helyzetre, mely visszasodort a nagyvilági életbe, még nem szabad fejemet elveszitemem. Eleget szenvedtem már, hogy balgaság nyugodtabb napokat is remelni. Nem már is elég nagy boldogság az, hogy Winnie oly áldott jó lelek? A kápolnában mindenféle zavaros benyomás foglalkoztatott, nem tudtam a misét figyelemmel kísérni, a szoltárokat s könyörgéseket értelem nélkül olvastam, eszem nem tudott beléjük mélyedni. Ekkor felnyitottam a Krisztus követését s arra a helyre bukkantam, mely az én kóbor vágyaimat is ostromozza, mert a lélek eltávolodásától beszél. De vajon elértem-e valaha a keresztény békeséget? Tudni fogom-e: «megfenyíteni a testet és annyira igába hajtani, hogy bármire is készen, kevéssel beérje, szeretni a legegyszerűbb életet és soha semmiért sem panaszkodni?»

Pár pillanat múlva, alighogy megérkeztem a kápolnából, Winnie lépett be csicseregve szobámba, kicsit csevegni. Megtanított a házárendre. A breakfast, azaz az első reggeli árpakásából, sült szalonnából, füstölt lazacból, tojásból, hideg húsból, vadpástétomból, narancsbefőttből stb. áll, a mit teával, kávéval, csokoládéval, vagy kakaóval lehet leöblíteni. Rendszerint reggeli tíz, de vadászat napján kilenc órakor fogyasztják el. Az étteremben egy cseléd sincsen ilyenkor jelen, csak a háziasszony intézkedik ott; azt a mi tetszik, mindenki maga szedi a buffetről tányérjára.

A lunchot, a mi olyanfajta étkezés, mint a mi francia déjenernek, két órakor szolgálják fel. Ezt öt órakor tea követi pirított kenyérrel, sandvicsekkel, kalácsal, gyümölcsevel, végül fél kilenczkor van a dinner, melyre tizenegy órakor újból tea következik.

Ime ez az étkezések beosztása Christiane kisasszony. Önön van most a sor, hogy meghatározza, miként használjuk fel szabad óráinkat, s hogy mikor kíván egyedül maradni, mert ha meg nem mondja ezt, én, ki annyira szerelmes vagyok önbre, nagyon is gyakran leszok hajlandó megzavarni.

Együtt, a mily jól csak lehetett, kiterveltük aztán az óra-beosztást. Winnie erre édesanyjához vezetett, hogy felülbírálja javaslatunkat. Lady Surrey, ki boudoirjában írt, meg volt elégedve, hogy máris megcsináltuk a munkarendet, de mégis tett néhány megjegyzést:

— Winifred csupa szorgalom, Nérans kisasszony, de nemsokára nem maradunk egyedül, s ezért a rendszeres tanulást aligha lehet majd megvalósítani. Ismerőseink a tengeri fürdőkből, külföldi utazásokról hazajönnek s mi a londoni idényig itt fogadunk. Ma jönnek meg lord Standigate és az ön barátai, Winnie, O'Reillyék. Háznunk vigasztól lesz hangos, s az önök munkája ezt meg fogja érezni. Különbösen is — és ezt fontosnak tartom, hogy közöljem önnek,

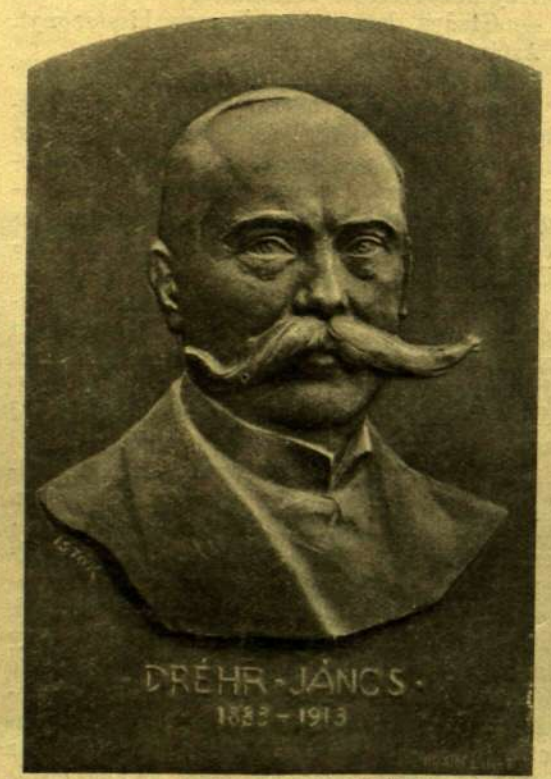
Mechtildisz főhercegnő és ifjú férje, Czartoriszki herceg.

nem is annyira tanitónőnek, mint inkább társalkodónak hívtam meg őt, Nérans kisasszony. Winifred kissé gyöngö arra, hogy vendégeink szórakozásait mindenben kövesse, s így mindig mellette lesz valaki, ki többet ér egy komornánál, hogy foglalkoztassa és szórakoztassa is.

Rajta! Bátorság! Uralkodom magamon! A «valaki, ki többet ér egy komornánál» ura volt szívének e szónoklat alatt. Helyzetem tisztán meg van határozva: hivatásom szórakoztatás, mely mind a mellett tetszik nekem, mert Winnie édes kis társnak ígérkezik.

Déjeuner után, hosszú séta a parkban. Winifreddel felkerestük a széles cricket, tennis, golf játszótereket, az istállót, a futópályát, a polotért, a biciklipályát s végül egy falusi lakot, mely az erdő mélyén a vivő és a boxoló termet rejti magában. Valóságos kis álom ez a házacská, oly bámulatos észszerűen van berendezve. A vivőterem mellett szellemes berendezésű mosdószoba, kerevetekkel borított pihenőterem, melynek hatalmas ablaka a viruló kertre nyílik.

Kívülről ez a házikó a gyermekmesékhez festett házacskára emlékeztetett, mert alacsony volt, ablakai szélesebbek mint a milyen magasak és külső lépésű, mely a pihenőszobákhoz vezetett, három padlásablaka, mely magas tezejébe volt ékelve, a vörös vadszőlő, mely befutotta falait, végül a kúpalakúra nyírt taxusok, melyek úgy állják körül mintha gyermekeknek ajándékozott faragott játékszerek volnának, mind megerősítették ezt az illúziót. Ennek a

Dr. János, a magyar kir. állományomda igazgatója, kinek most ünnepelték 30 éves jubileumát.

házikónak tervezője a fiatalabbik fiú, a királyi testőrségekben szolgál. Jó izlésének kell lennie. Winnie elmondta, hogy az emeleti helyiségek, melyekben az urak a sportolás után ruhát váltanak, szerfelett kényelmesen vannak berendezve, sajnos, az illem nem engedi meg nekünk, hogy ezeket is megtekintsük.

Midőn a házikóból kiléptünk, egy négy-öt éves legénykét láttam felénk rohanni, kit boldog futásában jó messziről egy fehérbe öltözött testes leány üldözött, a kit teljesen elfoglalt az, hogy szélesen lebegő köntösét, mely hullámozva vette körül, összefogja. Pipacsörösen, fuldokolva kiáltotta felénk, midőn észrevett minket:

— «Milady! mylady! fo-o-o-gja meg lord Ri-i-i-chardot, k-e-é-rem alászan!»

Csakhogy a mi láttunkra lord Richard amúgy is megállott és nyugodtan közeledett hozzánk.

— Jónapot tanti! Hát ez a hölgy, kiesoda ez a hölgy? tanti?

— Dick, maga egy rossz gyerek, rossz kis fiú, hogyan felhevült, nem szabad ám ennyire szaladni! Látja, egy csöppnyi száraz hely sincsen az arczán, hol megcsókolhatnám.

— Tanti, ki ez a hölgy?

— Nem mondom meg, Dick, mert nem engedelmessédtél Maynek, nem érdemli meg, hogy megtudja.

— Tanti! már maga is szigorú én hozzám? Szegény Dick! mindenki szigorú Dickhez. De Dick mégis tudja a lady nevét, megmondta neki a repülő kis madár: ez a fekete tündér, a ki nagyon szép és szereti a kis gyermekeket.

E hosszú előadás alatt a drága kis ördög lelkesülten nézegetett engem. Szemeit olyan csodálkozva szegezte reám, hogy Winnievel mind a ketten hangos kacajra fakadtunk. Nénje felkapta őt, és átadta nekem, mire karomba zártam.

— Ah, kedves Christiane, ime egy hódítás és flirt is, ha úgy tetszik.

— Bizonyára tetszik, de mondd Richard, meg akarsz-e csókolni?

— Igen, de ott...

— És nyakamra mutatod.

Erre mindketten bolondul elkezdtünk nevetni.

— Sohasem láttam még ilyenek, — szólt Winifred, soha, de soha!

Dick nem jött zavarba, átéltelte karjával a nyakamat s megcsókolt azon a ponton, a melyre előbb rámutatott, aztán vállamra hajtotta fejét, rózsás orcáját, mely illatos volt, mint egy virág, arcomhoz fektette, valóban bájos kis hízoló volt...

Nem is tudom, vajon mily változás történt szívemben, fájdalom-e vagy tán örömdetes? Talán a rejtett anyai ösztön dobogott meg benne? Édes megindultságom viszonyoztam a kis fiúcska csókjait. Megsimogattam hosszú szőke fűrtzeit s így szóltam hozzá:

— Lord Barkleynek okosan kellene viselkednie, nem szabad ennyire szaladnia, engedelmesküdnie kell Maynek, akkor aztán fogom is szeretni s majd szép mesékkel mulattatom.

— Néni! Micsoda öröm! A fekete tündér szeretni fog, ha okosan viselkedem!

Kisiklott ölelésemből s a földre topanyva kicsiny kezét az enyémbe tette és úgy mentünk egymás oldalán. Erre May is utolért minket, vele együtt a gyermekkertésznő és az én kis lord Barkleymnek huga is, lady Florence, egy négy éves, kicsinyke kis, szőke, rózsás leányka, kinek oly furesza volt rövid s mélyen kivágott fehér csipkeruhácskaja, mintha nem is felöltözötti, hanem levetkőztetni akarták volna véle. Kerekded babaarcát gazdag csipkéjű angol kalap övezte, mely alól dúsan omlottak halvány hajának selymes fűrtjei. Megcsókoltam finom orcáját, míg Dick körülményesen magyaráz-gatta neki, hogy én a fekete tündér vagyok. Erre Winifred is megszólalt, még pedig francziánul, nehogy a cselédek is értsék:

— Ezek mindketten Herbert testvérem gyermekei. Ugy-e szépek? Én imádom őket s örü-lök, hogy ön is szeretni fogja. Sógornőm Gladys, nagyon keveset törődik velük. Teljesen megbizik a gyermekkertésznőben, igaz, hogy ez a maga nemében tökéletes is, de mégis úgy vélem, hogy ő maga többet gondolhatna őket s több gyöngédséget áruhlhatna el irántuk. Napnap után csak egy pillanatra látja a kicsinyeket, midőn dinner előtt rövid időre bejönnek a fogadószobába jó estét kívánni. A többi idő

A legelső sorban a földön ülnek (balról jobbra számítva): Harry E. Brittain, Malcolm ezredes, F. S. Bullock rendőrfőtisztviselő, Vesznicz, szerb delegátus. A második sorban ülnek: Szalih pasa török, Danglis tábornok és Szkuludisz görög, Mijuskovics montenegrói, Venizelos görög delegátusok, a Lordmayor, Reshid pasa török, Nikolic szerb, Madzaroff bolgár, Ozman Nizami pasa török, Paprikov bolgár delegátusok. — A harmadik sorban: Ali Riza bey és Resid Szaft bey török delegátusok, Pulman londoni városi tanácsos, Woolley Walden volt lordmayor, Rangabé, Politisz, Gennadiosz görög delegátusok, Lord Reay, Csapraszkov és Milcev bolgár delegátusok, Hunt városi tisztviselő, Clifford Prouhn volt lordmayor, Sir Thomas Barclay. — A negyedik sorban: Graham a lordmayor titkára, Somers-Cocks volt lordmayor, Lord Charnwood, Voinovics és Popovics montenegrói, Pavlovics szerb, Sztreit görög delegátusok, Hartley és Bourchier londoni városi főtisztviselők, Metaxas görög delegátus. — Az ötödik sorban: Bojovics tábornok szerb delegátus. A többiek londoni városi főemberek. A társaság előtt a lordmayor jelvényei.

A BÉKE-DELEGÁTUSOK A LONDONI LORDMAYOR ÁLTAL TISZTELETŰKRE ADOTT EBÉDEN.

alatt szobáikba vannak száműzve s ott élnék láttatlanul, mint a hogy az velem is történt, mindaddig míg eléggé felnőnek, hogy részt vegyenek abban a társaséletben, melynek szü-leik rabjai. Ezért, a mig Addington-Parkban tartózkodnak, egy kicsit dajkálgatom őket, s jól esik látnom, hogy ön nem tudja útját állni ennek. Kettesben még kellemesebb tehetjük a kicsikét életét úgy-e drágám? tette hozzá angolul a gyermekekhez fordulva.

A két kis baba elbűjt Winifred szoknyája mögé s nevette kandikált onné elő:

— Kakuk! — kakuk! — fekete tündér!

Vig játék kezdődött. Tettem, hogy nem látom és kersem őket. Hol vannak Dick és Flóri — kérdeztem — talán e mögött a fa mögött? Vagy ebben a mogyoróbokorban? Itt sincsenek! Istenem hol is lehetnek? Elyelte tunc az erdő, vagy a felhők vittek el? Szegény kicsiké, mily rettentő, hogy sohasem látom többé őket! Mindjárt sirva fakadok.

Elszontyolodva e kis színészkedéstől, Dick felkiált:

— Nem! Ne sirjon fekete tündér! Itt vagyunk!

Komolyan hozzá teszi még, hogy újabb meglepetés ellen biztosított engemet s megkíméljen újabb ijedségtől.

— A néni ruhájában rejtőzködtek el. Dick megígéri, hogy Dick és Flóri sohasem fognak felhőben elbűjni.

Megöleltem az aranyost, megcsókoltam és megkérdeztem:

— Mért hi engemet Dick, fekete tündérnek?

— Mert, mert nagy fekete haja van, mint May meséjében a fekete tündérnek, a ruhája is fekete, meg akkora is mint a tündér. Bizony, azt hittem, hogy ő jött el értem!

— Dajkájuk, May, Skóciába való s a világ egy országában sem terem annyi tündér, mint ott — magyarázta Winnie.

A gyermekeknek nehezükre esett, hogy válniok kellett tőlünk, midőn Winifred körül akart vezetni a park legszebb részéin.

(Folytatása következik.)

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Ezer leányfej. Berkes Imrének néhány novelláját lapunkból is ismeri az olvasó. Most regénye jelent meg *Ezer leányfej* címmel. Az *Ezer leányfej* egy vidéki polgári leányiskolában esintalankodik, az egyetlen férfi-tanár nagy lelki zavarára. A tanár úr nagyon szerény, nagyon fé-lénk, nagyon elhatetlen fiatalember, minden ideg-szála megtekerül azzal az észrevehetetlen fluidum-mal, melyet ez a sok fiatal nőzemély áraszt velük érez minden bajukban, de mint aféle öntudatlanul él, akarattalan ember, igájába kerül a vénülő, roz-indulatú, de erős igazgatónőnek, a ki el is veti magát vele. A házasság nagy boldogtalanságot, sok titkos lázadást, sok megalázódást, testi-lelki rabságot hoz a tanárra, mig egy volt tanítványa, tiszta, erőlelkű, bátor, nemes, szesz-asszony, ki rövid házasságában megcsalódott s tulajdonképen mindig is a tanárt szerette, meg nem szabadítja. A fiatal férj otthagyja feleségét, az igazgatónőt a kisvárost, szenvedési színhelyét és a volt tanítványt, leendő új feleségével elmegy Pestre. A regény, ha merőben a szórakozásból olvasó publikum szempontjából nézzük, kellemes, érdekes olvasmány, van benne humor és melegség, története fordulatos, sok kedves motívuma vonzóvá teszi. Irodalmi szempontból, pszichológiájának és környezet-rajzának bizonytalanságai mellett is meg-lep az a biztonság, melylyel tárgyának lényegét, a fiatal tanár alakját megkoncipiálja. Egy saját-ságos, de gyakran előforduló embertípust rajzol ebben az alakban: a gyámoltalan embert, a ki csak úgy lebeg a világban, nem éri a maga sze-mélyének súlyát, fogalma sincs arról a hatásról, melyet másokra tett, arról a helyről, melyet a világban elfoglal, nem tud tudatos viszonyba jutni környezetével, vak ember módjára csak önmagába néz, ezért teljesen önmagába is esik, nem képes környezetével szemben önálló eszelekvésre, mindig másra tesz, mint a mit szeretne, mert mindig azt teszi — saját belső természetének ellenére — a mit mások gondolkodnak és akarnak, mindig erősebb akaratok, önmagánál biztosabb föllépésű emberek szuggesztíója alatt áll. Ezt a pszichológiai habitust nagyon jól megérezte az író s ez ad értéket és érdekességet regényének.

Az első közlemény Olimpiáról, a görög kultúra emlékeinek egyik leggazdagabb lelőhelyéről szól s érdekes szempontokat és adalékokat nyújt a görög művészet és kultúra megértéséhez. *Fraknoi* Vilmos Nagy Lajos királyunk házassági politikájáról ad új adatokat gazdag áttekintést. *Concha Győző* A parlament kormányrendszer Magyarországon címmel aktuális tárgyról értekezik magas tudományos szempontokból. Báró Szalay Gábor Szalay Lászlóról, a múlt század közepe tájának kiváló publicistájáról és történetirőjáról kezd érdekes jellemrajzi tanulmányt, mely bevezetése lesz Szalay a Franklin-Társulatnál megjelenendő levelei kiadásának. *Maupassant* egy szép elbeszélése, *Radó* Antal verses legendája adják a fűzet szépirodalmi olvasni valót. A *Szemle* rovat s az egész fűzet egyik főérdekesége *Angyal* Dávidnak az az elő-terjesztése, melyet a Kisfaludy-Társaság Greguss-jutalma ügyében, mint a kiküldött bizottság elő-adója tett. A díj tudvaleg a legutóbbi hat évben megjelent legjobb kritikai műnek van szánva. Angyal Dávid igazán elismerésre méltó lelkiismeretességgel dolgozta fel a megszületett időközben megjelent anyagot, a kritikai tartalmú könyveket, folyóiratokban megjelent tanulmányokat s a figyelemre méltó művek legnagyobb részét röviden ismertetési úggy, hogy nagyjában véve elég teljes össze-foglaló képét adja, ha nem is a legújabb magyar kritikát mozgató eszméknek — mert 'ma már itt-ott ilyenek is vannak — de legalább az egyes munkák tartalmának. A sajtóbeli kritikákra nem terjeszkedik ki, a mi minden esetre házaga a munkának, de nem csoda, ha az előterjesztés szerzője visszarad és feladattól, melynek lelkiismeretes elvégzése esaknem lehetetlen annak számára, a ki elvégre is nem él benne az aktuális irodalom napi küzdelmeiben és áramlataiban. Ugyancsak a *Szemle* rovatban van *Kenedi Géza Keleti vázlatok* című czikke. Az *Értesítő* rovat egy könyvet ismert. A *Budapesti Szemle*t Berzeviczy Albert és Beóthy Zsolt közreműködésével Voinovich Géza szerkeszti s a Franklin-Társulat adja ki: előfizetési ára fél-évre 12 korona.

Byron «Deformed Transformed»-je. *Byron* egyik töredékben maradt, de rendkívül érdekes drámáját, a *Deformed transformed* címűt magyarra fordította s az «Olcsó Könyvtár» legújabb füzeti közt kiadta *Mayné Marcella* Erzi. Ez a dráma, melyről annak idején Goethe nagy elragadtatással nyilatkozott, Byron legszemélyesebb munkáinak egyike,

a maga szenvedéseit írja meg benne, melyeket...
és Karancs Peti című új Dörmög-sorozatot...

Természettudományi mozgalmak a XVII-XVIII. században. Ernsey Józsefnek egy érdekes...
Lord Byron: Transformatio (Deformed transform.)...

Magyar írók élete és munkái. Szinyei József nagy lexikális munkájának, mely most már közel...
Magyar Shakespeare-tár. Folyóirat helyett most...

Magyar Shakespeare-tár. Folyóirat helyett most...
Magyar Shakespeare-tár. Folyóirat helyett most...

A JÓ PAJTÁS, Sebők Zsigmond és Benedek Elek...
Benedek Elek írta szék verset, Szabolcs Kossuth...

és Karancs Peti című új Dörmög-sorozatot...
Krúdy Gyula érdekes elbeszélést ír, Keményfi Jenő...

Új könyvek. Ezer leányfej. Regény, írta Berkes Imre. Budapest, Franklin-Társulat; ára 4 korona.

Lord Byron: Transformatio (Deformed transform.)...
Dráma, fordította Mayné Marczali Erzs. Budapest, Franklin-Társulat...

Természettudományi mozgalmak a XVII-XVIII. században. Irta Ernsey József. Különnyomat a 'Természettudományi Közöny'-ből. Budapest.

Magyar írók élete és munkái. A M. T. Akadémia megbízásából írta Szinyei József 128. füzet, a XIV. kötet 10. füzet Budapest, Hornyánszky Viktor; ára 1 korona.

Magyar Shakespeare-tár. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter támogatásával kiadja a Kisfaludy-Társaság Shakespeare-bizottsága. Szerkeszti Ferenczi Zoltán V. kötet. Budapest, Franklin-Társulat.

HALÁLOZÁSOK.

Eihunytak a közelebbi napokban: Zubriczky Flóris premonstri kanonok, nyug. főgimnáziumi tanár, 85 éves korában Lelesz községben. — BITNER József ügyvéd, Liptó vármegye volt tiszti főügyésze, 82 éves korában Budapestben. — GERHARDT FERENCZ nyug. kuriai tanácsjegyző, 81 éves korában Budapestben. — SCHLOSSBERGER Mór Budapestben, 80 éves korában. — GERLEY MÁTYÁS, Barsvarebély nyug. kántortanítója, 73 éves korában Nyitrán. — Podhrágyi UJHELYI ISTVÁN nyug. adófőosztályos, 65 éves korában Pozsonyban. — BACHRUCH HENRIK párisi ékszerész, királykúti Bachruch Károly udvari tanácsos, császári és királyi udvari és kama-

rai ékszerész fivére, 65 éves korában Párisban. — KERTÉSZ FERENCZ posta- és táviró-felügyelő, a telefonközpont főnökhelyettese, 50 éves korában Budapestben. — CSEPREGHY LASZLÓ posta- és táviró-segéd-ellenőr, 48 éves korában Tordán. — Gyevői és párnizai PARNICZKY LÓRÁNT, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár tisztviselője, 39 éves korában Budapestben. — PÁKOZNYI BÉLA folyómérnök, 46 éves korában Győrött. — FISCHL FERENCZ nyug. apátsági erdőtiszt, 99 éves korában Zirczen.

POLJAK FERENCZ magyar királyi postamester, nyugalmazott magyar királyi honvédfőhadnagy, ötvenöt éves korában a bars megyei Alsóháromban. — HADHÁZY JÓZSEF Dészalfi nyug. unitárius lelkész, egyházi tanácsos, Kisküküllő vármegye törvénhat. bizottsági tagja, 76 éves korában Kolozsvárott. — GIEZSI GIZSEY LAJOS pénzügyi fogalmazó, 26 éves korában Budapestben. — CSOÓR GYULA hadapródiskolai növendék, 16 éves korában Budapestben. — MELEGÁ MIKLÓS zakárfalvi r. k. kántortanító és neje POLLÁK JOZSEFIN kéthónapos kis fia. — IJÁB PATÁKI PÁL gimnáziumi tanuló, Pataki Pál és felesége, szül. Mester Anna 17 éves fia Ungtarnóczon. — Idősb GOSZLETH ISTVÁN fényképész, 63 éves korában Budapestben.

Ózv. kenesei KENESSEY LAJOSNÉ szül. nádasi Sárközy Albertin, 78 éves korában Pettefd községben. — LAZAR GÉZÁK néz. Beteg Ida, 60 éves korában Kolozsvárott. — Ózv. nádudvari BÓVIS ISTVÁNNÉ szül. borosjenői és bolgárfalvi Sebesi Ágnes, 63 éves korában Szeptér községben. — Ózv. KRATOCHWILL LIPÓTNÉ szül. Jámbor Róza, 53 éves korában Csabdi községben. — Ózv. MIHÁLYFÉY ÁRPÁDNÉ, szül. Lammer Jusztina, 57 éves korában Budapestben. — GERENDAY NÁNDORNÉ, szül. König Mária, 36 éves korában Budapestben. — LÉNÁRD DARÓCZI BÉRDOS EDÉNÉ, szül. tövisi és füzesséri Füzesséry Gabriella, 34 éves korában Szentendrén. — SKARNICZEL INÉN Galgócson.

EGYVELEG.

*Némaság — a beteg ful miatt. Dördi és Canestrini olasz orvosok egy római szaklaphan érdekes orvosi műtétről számolnak be. Egy 28 éves kőmívesről van szó, a kit gyermekkorában fülgyulladás miatt megoperáltak. Az operáció nem volt szerencsés, mert utána a gyermek megénni. Újjabb műtét vált szükségessé, de a némaságot ez sem szüntette meg. A gyermek felnőtt, férfi lett belőle, de néma maradt és a füle folyton fáj.

Canestrini orvos ekkor újra megvizsgálta és kiderült, hogy az első operációnál vagy a másodiknál valahogy megsértették egy mirigyét, a mely genyedsébe ment át és az agyműködést zavarta. A harmadik operáció aztán megszüntette a fülbajt, mire a kőmíves visszanyerte beszélőképességét.

*Az édesítő fény. Kaliforniában, a hol a világ legnagyobb gyümölcsös kertjei vannak, a termelő gazdák felhasználják a tudomány felfedezéseit is és azokat hasznukra fordítják. Így többek közt Lubimenko M. W., a növénytan tanára a párisi egyetemen és nagyhirű pomológus vizsgálatai kideríteték, hogy mikor a gyümölcsben a mag kezd fejlődni, ehez okvetlenül szükség van erősebb napfényre. Később aztán a fény nem szükséges többé, a mag eléri kellő nagyságát az árnyékban is. Ha az első időkben borult az időjárás, a mag vézna marad, hiába kap a gyümölcs később folytonos napfényt. A cseresznyén, szőlőn és berkenyén végzett kísérletek szerint a napfénynek hatása van a gyümölcs cukortartalmára is. Az a gyümölcs, a mely vegyesen kap árnyékot és fényt, nagyon édes lesz, míg az, a mely folyton a levelek árnyékában hűződik meg, savanyú marad a megérés után. A kaliforniai gyümölcstermelők már ezt a tapasztalatot is felhasználják és gondoskodnak arról, hogy minden fán minden szem gyümölcs kapjon valamit a napfényből. Ezt a lombok ritkítása által érik el.

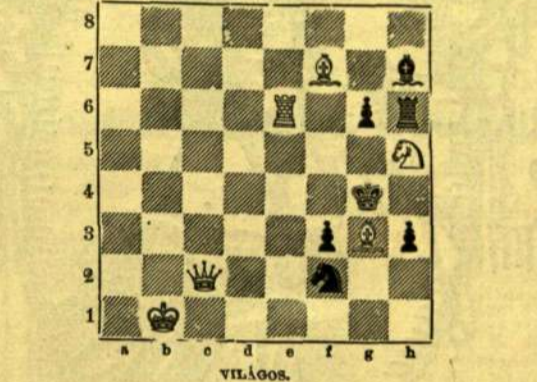
A Crème Simon nem új készítmény; már rég kiállotta a tüzpórárt. Zongitó (tonikus) és pulitó alkatrészekből léven összeállítva: ez az egyetlen, valóban higiénikus szepítőszert. A Crème Simon fehéríti, puhítja, bársónysímavá és üdév teszi a b r t; hatásos csodás, illata fenséges és azok a nők, a kik naponta használják toalettkülkhöz, biztosak benne, hogy állandóan megőrzik az ifjúság bájos és mindenkit elragadó üdességét.

Hölgyek öröme. A világhírű japán Neppon-powder és erme a legtekélyesebb szépségpálok. Pár nap alatt a legrosszabb teint is hamvas rózsássá varázsolja. — Neppon a női szépség titka!

A diszkrétén előkelő illat, mely a Gueldy-parfümöt jellemzi, hódította meg a legmagasabb köröket s ez teszi általánosán kedvelté ezen híres párisi különlegességét, mely (lásd ma hirdetését) a bel- és külföldi es. és kir. udvari illatszertárakban kapható.

SAKKJÁTÉK.

Világos indul és a második lépésre matot ad. Világos. Sötét. Világos. a. Sötét.

- A 2823. számú feladvány megfejtése Szovják J.-től. Világos. Sötét. Világos. a. Sötét. 1. Vfl-f2 Kc5-d6 1. He3-d5 2. Vfl-h2 2. He3-a3 1. He3-d5 2. Hd6-f7 1. He3-g2 2. He3-g2

Helyesen fejtették meg: Merényi Lajos. — Geist József és Stark Vilmos. — A Budapesti Sakk-kör. — A Budapesti III. ker. Sakk-kör. — Ludányi Antal. — Wyszogrod Pál. — Beer Mór. — Gottlieb István (Budapest) Németh Péter (Csongor). — Kintzig Róbert (Fakert). — Müller Nándor (Szombathely). — Hoffbauer Antal (Lipót).

vár). — Szabó János (Bakony-Szentlászló). — A Győri Sakk-kör. — Székely Jenő. — Mészey József (Győr). — A Zborói Társaság. — A Kálocai Katolikus Kör. — Veéross Miklós (Zirc). — Ifj. Hubay Bertalan (Budapest). — A Dunaföldvári Egyenlőségi Kör (Dunaföldvár). — Baross Mihály (Biharosvári). — Csolnoki István (Hajdúhadháza). — A Leibici Gazdasági Kaszinó (Leibici). — Lusztik János és Szivák János (Alberti-Isra). — Csengeri Cassinó (Csenger). — Király Mihály (Zenta). — Kuna Bező (Temesváros). — Budai Sakkos Társaság (Budapest). — Fatko Imre (Tálpas).

Szerkesztői üzenetek.

Dóra. A novellában van egy-két jobb vonás is, de mégse teljes ir-i munka s nem áru el olyan jelentékenny irói tulajdonságokat, hogy teret nyithassunk neki. Nézelek rózsám. Szeretném azt tudni. Szerelőtt gyarló dolgok. Farcos fid farcosa szerelme. Egy kis elmésség nem ártana az efflele dologhoz s épen ez, minden más olyan dologgal együtt, a mi egy írást érdekessé tehetne, hiányzik munkájából.

Békekötés. A történehből hiányzik a hangulatkeltés ereje és a megfigyelés elevensége, nagyon szintelen és erőden az egész.

Nyomor tanyáján. Egy szép csendes májusi éjszaka. Barátomhoz. Az első nagyok el van nyújtva, sok szóval keveset mond, a másik kettő teljesen jelentéktelen.

Este. Mészö a vers mögött dereng valami hangulat, de nem bírta a szavakba lekötni.

KÉPTALÁNY.

A 'Vasárnapi Ujság' 51-ik számában megjelent képtalány megfejtése: Hét csillagból áll a gönczöl szekere. Felelős szerkesztő: Hoitsy Pál. Szerkesztőségi iroda: Budapest, IV., Vármegeye-n. 11. Kiadó-hivatal: Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

Svajczi-Selyem - val-mentesen házhöz! Kérjenek mintát a mi újdonságainkból fekete, fehér, vagy színesben: Tullias, Champselle, Pampoué, Crêpe de Chine, Douzeze, Lassotte, Soliman, Mousseline 120-cm. széles, mártás K. 1.30-tól kezdve, Béryon, és Pils ruhák, és blúzoknak sál-, valamint blúzok és ruhák valódi svajci klímával készült, gyapjú, -nylon, és selyemben. Mi csak kocsokodott szőlő selymeszövetet árulunk, kivétel nélkül megválogatott, postaküldés, és vá-mentesen a lakóba. — (Dopla levélbátyag.) Schweizer és Társa, Luzern U 24 (Svajcz) Selymeszövet-kivitel — Kir. udv. szállított.

GUELDY LA FEUILLEAIE LES ROIS SACRÉS LES MINISTRES LA CROIX BLEUE L'EMPEREUR LE MOUSTIER PARIS A világos, csodaszép parfümök Budapestben kaphatók a következők és kir. udvari illatszertárakban: Müller J. E., IV. ker. Koronaherege-utca 3., Veresán Sándor, IV. ker. Kristóf-tér 8., Molnár és Moser, IV. ker. Koronaherege-utca 11., Lueff Sándor, IV. ker. Váci-utca 9., Lányi Péter P. I., IV. ker. Koronaherege-utca 10., Lux Mihály, IV., Múzeum-körút 5. s. b. s. b.

A „GALEGOL“ Jótékony hatással van a tej mennyiségére és minőségére. A tej gyarapodás 31-50%. A csecsek mők súlyban rend zerint gyarapodnak és kitünően fejlőnek. A „Galegol“ kellemes ízű, minden b-lyadban könnyen oldható, és egy teágy 23 napra elegendő. Ára 3 korona. Főiskolai Fragner E. gyógyszerész Prág III. Neruda-utca sarok. Levélát Magyarországon T. rök József gyógyszer. Budapest, Király-u. Ahol nem kapható, a szállítás póstán a pénz előtér behűlés után történik. Egy teágy K 3.20, két teágy K 6.72. Hát-on * K 9.72, négy * K 12.— bérmentve.

TÁTRAFÜRED TÉLI GYÓGYHELY. TÉLI SPORT REMEK TÉLI KLÍMA. 5 1/2 Km. BOBPÁLYA, KORCSOLYPÁLYA. Téli időny: DECEMBER-MÁRCZIUS Prospektust küldt a GRAND HOTEL IGÁZGATÓSA.

Lohr Mária (Kronfsuz) Gyár és főüzlet: VIII., Garona-U. 85. A főváros első és legérgebb cspikéttisztító, vegytisztító és kelmeztető gyári intézete. Telefon: József 2-37. Fiókák: II., Fő-utca 27. IV., Bakó-út 6. V., Kocsakómeti-utca 14. V., Harmintzad-u. 4. VI., Teréz-körtút 39. VI., Andrássy-út 16. VIII., József-körtút 2.

AZ ÖREGEM is mindig azt mondja, hogy szepők előzésére, valamint finom, puha bőr és fehér teint előzésére és megővésére nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpferd“ illómentes szappan. Védjegye „Steckenpferd“, készíti Bergmann & Co. cég Tetschen a/E. — Kapható minden gyógyszerár-, drogéria-, illatszertár- s minden e szakmába vágó üzletben. Darabja 80 fillér. — Hasonlóképen esodálatosan bevállik a Bergmann-féle „Manera“ illómentes-fehér es finom női tezek megóvására, ennek tubusa 70 fillért mindenütt kapható.

A VILÁGHÍRŰ Schöberl-ágy Magyar szabadalom 3011. sz. Éjjel á-y. Nappal szék. Minden háztartásban elegáns kis kanapé gyanánt szolgál és egy kézművelésű és leginkább ruganyos matracos ágyra változtatható át. A legnyugatibb és legmagasabb számúra emelhető minden jobb csúszkával, sőt nélkülözhetetlen 23 év óta sok ezer van használatban, mert a jó felvétel és töd szabad lélegzést előmozdítja. A Schöberl-ágy ára kivétel szerint 32. 72 K és felette. Szállítás a világ minden részébe Schöberl Róbert udvari szállító, es. és kir. szab. gyára által Budapestben, IV., Haris-bazár 12. Árjegyzék kivanatra. Övjük a t. ez. közönséget Schöberl-ágyaink értéketlen utánzatától.

TÁTRALOMNICZ Téli sport szezon: Deczember 15-től február 28-ig. A legszebb bob-, ródli- és skipálya új felvonóval, pósta-, táviró-, telefon, vasut- és vilamos-állomás. Őszeköztetés mindenfelé. Prospektust ingyen és bérmentve.

SALVATOR kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás vese- és hólyagbajknál, köszvényél, cukorbetegségeél, vörhenyél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kiünő hatása. — Természetes vasmentes savanyúvíz. Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóczi Salvatorforrás-vállalat, Budapest, V., Rudolf-rakpart 8.

TÖRLEY A világ híres francia szőlő- és bortermelője. Éjjel á-y. Nappal szék. Minden háztartásban elegáns kis kanapé gyanánt szolgál és egy kézművelésű és leginkább ruganyos matracos ágyra változtatható át. A legnyugatibb és legmagasabb számúra emelhető minden jobb csúszkával, sőt nélkülözhetetlen 23 év óta sok ezer van használatban, mert a jó felvétel és töd szabad lélegzést előmozdítja. A Schöberl-ágy ára kivétel szerint 32. 72 K és felette. Szállítás a világ minden részébe Schöberl Róbert udvari szállító, es. és kir. szab. gyára által Budapestben, IV., Haris-bazár 12. Árjegyzék kivanatra. Övjük a t. ez. közönséget Schöberl-ágyaink értéketlen utánzatától.

Fog- Fog- Fog- és gyökérhúzások fájdalommentesen, érzéstelenítéssel. Fogak fehéresítése, továbbá a fog színével teljesen azonos porcelán masszából sál. Bendellen kiálló fogak és egyes fogak rendezésére való visszaállítás, szabályozása teljesen fájdalom nélkül, fel-állítás is. tömések (plombok) arany és platínából, arany és ezüst amalgámból, továbbá a fog színével teljesen azonos porcelán masszából sál. Bendellen kiálló fogak és egyes fogak rendezésére való visszaállítás, szabályozása teljesen fájdalom nélkül, fel-állítás is. sorok ráigása alkalmasok, szájpádás nélkül, ki nem vehetők, a berlini-fogászati poliklinikán elszállított legújabb módszerek szerint művészi kivitelben. Arany- és platina-koronák, arany hi-dalások, régi hibás fogcsorok átoldozása és javítása. Med. Univ. Dr. Gonda Sámuel fog-spezialista Fogorvosi rendelőjében rendkívül mérsékelt díjazás mellett eszközöztetik TELEFON 161-44. IV., Kossuth Lajos-utca 11. sz. TELEFON 161-44. Vidékiek 24 óra alatt megkapják fogcsorikat. Beszélgetéssel ked-vezmény. Rendelő órák egész napon át. Tiszteletkérnek az est órákban külön rendelés. Írásbeli jóvállás.

Kocsiárucsarnok Budapest, IX., Köztelek-utca 4. A monarchia legnagyobb kocsiárúháza. Árjegyzék ingyen.

SZŐLŐOLTIVÁNY VALAMINT AMERIKAI ÉS EURÓPAI BIMA ÉS GYÖKERES SZŐLŐVESSZŐ KERÜL TELJÉN KRÜL HÁGY MENTYISSZON DICSŐ ÁRAK MELLETT ELADÁSRA ÁRLAPOT INGYEN KÜLDÜNK BADAÇONYVIDÉKI SZŐLŐTELEP KEZELŐSÉGE TAPOLCZA, (ZALA M.)

Deli és Kedvessy éttermei (Dunapart-körző). Van szerencsésen ígert tisztelt vendégeink szíves figyelmét az újonnan átalakított éttermeinkre felhívni, melyek továbbra is elismert szék aapon fognak vezetetténi. Szepárak, kisebb és nagyobb bál helyiségek. Hozonkivül rendelések úgy mint eddig, a legpontos-oclock tea. DÉLUTÁN FIVE O'CLOCK TEA. D. után és este Szíves pártfogást kér DELI ÉS KEDVESSY tulajdonosok.

BETEGÁPOLÁS Az összes betegápolási cikkek raktára. Maskotók, sérvtörők művegtagok, göröcszarienyák, vilanygépek és egyéb egészségügyi cikkek. 12410 Fischer Péter és Társa R.-T. Budapest, Kossuth Lajos-utca 6. Telefon 368. Alapították 1855. Most megjelent képes árjegyzékünket kivanatra ingyen és bérmentve küldjük.

bácsi! neni! ide figyelj palma kacsuk sarokot viselj! Illustration of a woman pointing to a child sitting at a table.

NEPPON

POUDER CRÈME

Amerika és Európa modern hölgyei csak ezen arczápoló szereket használják.

Hatása csodás. Krém ára 1 kor. 50 fillér.

A modern tudomány vívmánya! Ártalmatlan anyagokból készült.

Japán eljárás szerint. Puder ára 2 korona.

ÁPOL!! *** SZÉPÍT!! *** FIATALIT!!

Az arcbőr pár nap alatt lehetőleg fiataloságot kap, az arczárncok megszűnnek, a tein tisztáltsága eltűnnek. Minden eddigi készítményt túlszárnyal.

FŐRAKTÁR: TÖRÖK JÓZSEF GYOGYSZERTÁRA, BUDAPEST, VI. KERÜLET, KIRÁLY-UTCZA 12. SZÁM.

Az ország legelőnyösebb beszerzési forrása.

Sárga János
császár és királyi udvari szállító ékszerész és műtöves

Készpénz és angol rendsz. részletfizetésre is.

Budapest, IV., Kilyó-tér 5. és Kolozsvár, Mátyás király-tér 13.

Legdívatosabb karperecz órával.

1 karátos arany	90 K.
14 " " " " " " " " " "	28 "
Ezüst borszittal	16 "
Aczél	44 "

Videkre választékot küld! Árjegyzék ingyen.

Nagy választék bel- és külföldi papírkárpitokból

Minius Jakob
tapéta raktáraitban
Budapest, Fákoczi-ut 6.
a Bazár-udvarban.

"Altwater" Gessler Budapest

Harzi kanári madarakat új és modern éneklési irányban, nagyszerű nappali és világosságú melók, a császár és kir. Allami éremmel, arany és ezüst éremmel kitüntetve, szálított konkurrenzia nélkül már 25 év óta a legelőnyösebb árakon 10, 12, 16 és 20 koronáért. Előrendelő nőstényeket 3 koronáért. Nemzetiséket kicserélem, esetleg az összegét kioldom vissza. Sok állomány levél. Magyar árjegyzék ingyen. J WAIS kanárimadár telepe Wien, VII., Halbgasse 20.

ORSZÁGOS HANGJEGYKÖLCSÖNZŐ INTÉZET

(Rózsavölgyi és Társa-féle)

Bpest, IV., Sütő-u. 6/V., félem.

4 kor. havi előfizetésért 3 kor. havi előfizetésért hetenkint 8 kotta. 3 kor. havi előfizetésért hetenkint 6 kotta.

Minden újdonság azonnal kapható!

Házhoz is szállítjuk! Köloözőző vevőkre is Tessék tájékoztatást kérni!

KNUTH KÁROLY

mérnök és gyáros.

Os. és kir. fensége József főh. udv. szál.

Gyár és iroda: Budapest, VII. ker., Garay-utca 10.

Központi víz-, lég- és gőzfűtések, légszusz és vízvezetékek, csatornázások, szellőztetések, szivattyúk, vízterelő művi emelőgépek stb. — Torvek, költésigvetések, jövedelmi előirányzatok gyorsan készíttetnek.

HIRSCH és FRANK

Budapest-Salgótarján Gépgyár és Vasöntőde Részvénytársulat

BUDAPEST, VI. KERÜLET, ARÉNA-UT 127. SZÁM.

Külön osztály

téglagyári gépek.

GYART: falitöglés és oszteréjsajtók, téglagyártó és agyagmunkáló gépeket legújabb és legjobban bevált szerkesztetekben.

Elvállalja anyagvizsgálatok kivételét és teljes téglagyári telepek létesítését.

Torvek és költésigvetések elvállalja.

ELSORANGU REFERENCIÁK.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŐ ÓRAÜZLETE.

Alapított 1847.

Brausweller János
Szegeden

Ca. és kir. kirárolagosa szab. chronometer- és műóra, főtálatója a remontoir ingóráinak stb. stb.

ÓRAK, EKSZEREK 10-évi jótállással RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Levéltek pontosan ***körülfutnak.

WIKTORIN

VEZETÉK NÉLKÜLI

LÁMPA

100 gyertyafény erős, óránkénti világításra 3-5 fillérbe kerül, nincs kandéca, bárhova vihető s semmi körülmények között fel nem robbanhat.

Állandó kiállítás

megtekinthető, minden vételkötélezeség nélkül

WIKTORIN ÉS TÁRSA Bpest, VIII. kerület, Baross utca 1. szám. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

akác, glicicsia

Besztercezi szilva, kajszin-baraczk.

ojtott gyümölcsfát, vadonczot, akác és glicicsiát 100.000 száms képes küldeni.

Unghváry László faiskolaja Bregled.

Versenyen kívül!

Nélküszhetetlenek az én híres fallazónyegem kétoldalu, nehéz minőségben sokféle pompás mintával és pedig papagály, hattyú, kutyák és menekülő dámvad.

100 sz. 200 hosszú s 300 széles

Egy ritka alkalmi vétel folytán abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy 2 m. hosszú és 130 cm. széles nehéz flanel takarókat árbanként 2 koronáért 30 fillér árban szétküldök. Az ismert fiam különleges

Sahara-takaró drb.-ként K 3.50. Egész különleges szenczió

Az én 2 kg. súlyu, 140 cm. széles, 200 cm. hosszú

ÉSZAKISARK-TAKARÓIM

ára darabonként csak K 5-80.

Együtt ajánlom prima Smyrna-utánzat-Salonszőnyegemet

140 cm. széles, 200 cm. hosszú korona	8.-
150 " " " " " " " " " "	11.-
200 " " " " " " " " " "	15.-
250 " " " " " " " " " "	26.-

Ár és minőség konkurrenzia nélkül. Szétküldés utánvéttel. Nem tetszés esetén becserélem, vagy pénz visszaküldöm.

ÁRÜSZÉTKÜLDÉSI HÁZ GUSTAV STERN vorm. Handels- u. Produktivgesellschaft GÖDING No VI.

Illusztrált katalógus ingyen és bérmentve. 10 K.-za vételnél elegáns cigarettá társza ingyen.

ROZSNYAY PEPSIN BORA.

Kellemes ízű, kiváló jó hatású szer étvágytalanság, rendetlen emésztés és gyomorgyengeség ellen.

Étkezés közben véve, megóv a gyomorterheléstől. Egy üveg ára 3 kor. 20 fill.

Kapható: minden gyógytárban valamint

Rozsnyay Mátyás ARAD, Szabadság-tér.

MARGIT

gyógytorrás — (Bereg megye.)

a gyomor, belek, hughylag s különösen a légzőszervek hirtelen bántalmával igen jó hatású még akkor is, ha vérzések esete forog fenn.

Megrendelhető: EDESKUTY L.-nál Budapesten és a forrás kezelőegységénél Munkácsen.

SPORT SZANKÓK TÉLI-SPORT.

A hírneves ROHONCZY COLUMBUS korcsolyák és „ACHILLES” bokacsizma- és nagy raklár korcsolyázható sportszánkókból.

kötél mellé sport kesztyű, mellények, sapkák, sweaters, labmelegítő stb. nagy választékban.

gyermeknek: K 5-
férfi: K 6-
női: K 7-
személynek: K 10-
2 személynek: K 15-
3 személynek: K 20-
4 személynek: K 25-
5 személynek: K 30-
6 személynek: K 35-
7 személynek: K 40-
8 személynek: K 45-
9 személynek: K 50-
10 személynek: K 55-
11 személynek: K 60-
12 személynek: K 65-
13 személynek: K 70-
14 személynek: K 75-
15 személynek: K 80-
16 személynek: K 85-
17 személynek: K 90-
18 személynek: K 95-
19 személynek: K 100-
20 személynek: K 105-
21 személynek: K 110-
22 személynek: K 115-
23 személynek: K 120-
24 személynek: K 125-
25 személynek: K 130-
26 személynek: K 135-
27 személynek: K 140-
28 személynek: K 145-
29 személynek: K 150-
30 személynek: K 155-
31 személynek: K 160-
32 személynek: K 165-
33 személynek: K 170-
34 személynek: K 175-
35 személynek: K 180-
36 személynek: K 185-
37 személynek: K 190-
38 személynek: K 195-
39 személynek: K 200-
40 személynek: K 205-
41 személynek: K 210-
42 személynek: K 215-
43 személynek: K 220-
44 személynek: K 225-
45 személynek: K 230-
46 személynek: K 235-
47 személynek: K 240-
48 személynek: K 245-
49 személynek: K 250-
50 személynek: K 255-
51 személynek: K 260-
52 személynek: K 265-
53 személynek: K 270-
54 személynek: K 275-
55 személynek: K 280-
56 személynek: K 285-
57 személynek: K 290-
58 személynek: K 295-
59 személynek: K 300-
60 személynek: K 305-
61 személynek: K 310-
62 személynek: K 315-
63 személynek: K 320-
64 személynek: K 325-
65 személynek: K 330-
66 személynek: K 335-
67 személynek: K 340-
68 személynek: K 345-
69 személynek: K 350-
70 személynek: K 355-
71 személynek: K 360-
72 személynek: K 365-
73 személynek: K 370-
74 személynek: K 375-
75 személynek: K 380-
76 személynek: K 385-
77 személynek: K 390-
78 személynek: K 395-
79 személynek: K 400-
80 személynek: K 405-
81 személynek: K 410-
82 személynek: K 415-
83 személynek: K 420-
84 személynek: K 425-
85 személynek: K 430-
86 személynek: K 435-
87 személynek: K 440-
88 személynek: K 445-
89 személynek: K 450-
90 személynek: K 455-
91 személynek: K 460-
92 személynek: K 465-
93 személynek: K 470-
94 személynek: K 475-
95 személynek: K 480-
96 személynek: K 485-
97 személynek: K 490-
98 személynek: K 495-
99 személynek: K 500-
100 személynek: K 505-
101 személynek: K 510-
102 személynek: K 515-
103 személynek: K 520-
104 személynek: K 525-
105 személynek: K 530-
106 személynek: K 535-
107 személynek: K 540-
108 személynek: K 545-
109 személynek: K 550-
110 személynek: K 555-
111 személynek: K 560-
112 személynek: K 565-
113 személynek: K 570-
114 személynek: K 575-
115 személynek: K 580-
116 személynek: K 585-
117 személynek: K 590-
118 személynek: K 595-
119 személynek: K 600-
120 személynek: K 605-
121 személynek: K 610-
122 személynek: K 615-
123 személynek: K 620-
124 személynek: K 625-
125 személynek: K 630-
126 személynek: K 635-
127 személynek: K 640-
128 személynek: K 645-
129 személynek: K 650-
130 személynek: K 655-
131 személynek: K 660-
132 személynek: K 665-
133 személynek: K 670-
134 személynek: K 675-
135 személynek: K 680-
136 személynek: K 685-
137 személynek: K 690-
138 személynek: K 695-
139 személynek: K 700-
140 személynek: K 705-
141 személynek: K 710-
142 személynek: K 715-
143 személynek: K 720-
144 személynek: K 725-
145 személynek: K 730-
146 személynek: K 735-
147 személynek: K 740-
148 személynek: K 745-
149 személynek: K 750-
150 személynek: K 755-
151 személynek: K 760-
152 személynek: K 765-
153 személynek: K 770-
154 személynek: K 775-
155 személynek: K 780-
156 személynek: K 785-
157 személynek: K 790-
158 személynek: K 795-
159 személynek: K 800-
160 személynek: K 805-
161 személynek: K 810-
162 személynek: K 815-
163 személynek: K 820-
164 személynek: K 825-
165 személynek: K 830-
166 személynek: K 835-
167 személynek: K 840-
168 személynek: K 845-
169 személynek: K 850-
170 személynek: K 855-
171 személynek: K 860-
172 személynek: K 865-
173 személynek: K 870-
174 személynek: K 875-
175 személynek: K 880-
176 személynek: K 885-
177 személynek: K 890-
178 személynek: K 895-
179 személynek: K 900-
180 személynek: K 905-
181 személynek: K 910-
182 személynek: K 915-
183 személynek: K 920-
184 személynek: K 925-
185 személynek: K 930-
186 személynek: K 935-
187 személynek: K 940-
188 személynek: K 945-
189 személynek: K 950-
190 személynek: K 955-
191 személynek: K 960-
192 személynek: K 965-
193 személynek: K 970-
194 személynek: K 975-
195 személynek: K 980-
196 személynek: K 985-
197 személynek: K 990-
198 személynek: K 995-
199 személynek: K 1000-
200 személynek: K 1005-
201 személynek: K 1010-
202 személynek: K 1015-
203 személynek: K 1020-
204 személynek: K 1025-
205 személynek: K 1030-
206 személynek: K 1035-
207 személynek: K 1040-
208 személynek: K 1045-
209 személynek: K 1050-
210 személynek: K 1055-
211 személynek: K 1060-
212 személynek: K 1065-
213 személynek: K 1070-
214 személynek: K 1075-
215 személynek: K 1080-
216 személynek: K 1085-
217 személynek: K 1090-
218 személynek: K 1095-
219 személynek: K 1100-
220 személynek: K 1105-
221 személynek: K 1110-
222 személynek: K 1115-
223 személynek: K 1120-
224 személynek: K 1125-
225 személynek: K 1130-
226 személynek: K 1135-
227 személynek: K 1140-
228 személynek: K 1145-
229 személynek: K 1150-
230 személynek: K 1155-
231 személynek: K 1160-
232 személynek: K 1165-
233 személynek: K 1170-
234 személynek: K 1175-
235 személynek: K 1180-
236 személynek: K 1185-
237 személynek: K 1190-
238 személynek: K 1195-
239 személynek: K 1200-
240 személynek: K 1205-
241 személynek: K 1210-
242 személynek: K 1215-
243 személynek: K 1220-
244 személynek: K 1225-
245 személynek: K 1230-
246 személynek: K 1235-
247 személynek: K 1240-
248 személynek: K 1245-
249 személynek: K 1250-
250 személynek: K 1255-
251 személynek: K 1260-
252 személynek: K 1265-
253 személynek: K 1270-
254 személynek: K 1275-
255 személynek: K 1280-
256 személynek: K 1285-
257 személynek: K 1290-
258 személynek: K 1295-
259 személynek: K 1300-
260 személynek: K 1305-
261 személynek: K 1310-
262 személynek: K 1315-
263 személynek: K 1320-
264 személynek: K 1325-
265 személynek: K 1330-
266 személynek: K 1335-
267 személynek: K 1340-
268 személynek: K 1345-
269 személynek: K 1350-
270 személynek: K 1355-
271 személynek: K 1360-
272 személynek: K 1365-
273 személynek: K 1370-
274 személynek: K 1375-
275 személynek: K 1380-
276 személynek: K 1385-
277 személynek: K 1390-
278 személynek: K 1395-
279 személynek: K 1400-
280 személynek: K 1405-
281 személynek: K 1410-
282 személynek: K 1415-
283 személynek: K 1420-
284 személynek: K 1425-
285 személynek: K 1430-
286 személynek: K 1435-
287 személynek: K 1440-
288 személynek: K 1445-
289 személynek: K 1450-
290 személynek: K 1455-
291 személynek: K 1460-
292 személynek: K 1465-
293 személynek: K 1470-
294 személynek: K 1475-
295 személynek: K 1480-
296 személynek: K 1485-
297 személynek: K 1490-
298 személynek: K 1495-
299 személynek: K 1500-
300 személynek: K 1505-
301 személynek: K 1510-
302 személynek: K 1515-
303 személynek: K 1520-
304 személynek: K 1525-
305 személynek: K 1530-
306 személynek: K 1535-
307 személynek: K 1540-
308 személynek: K 1545-
309 személynek: K 1550-
310 személynek: K 1555-
311 személynek: K 1560-
312 személynek: K 1565-
313 személynek: K 1570-
314 személynek: K 1575-
315 személynek: K 1580-
316 személynek: K 1585-
317 személynek: K 1590-
318 személynek: K 1595-
319 személynek: K 1600-
320 személynek: K 1605-
321 személynek: K 1610-
322 személynek: K 1615-
323 személynek: K 1620-
324 személynek: K 1625-
325 személynek: K 1630-
326 személynek: K 1635-
327 személynek: K 1640-
328 személynek: K 1645-
329 személynek: K 1650-
330 személynek: K 1655-
331 személynek: K 1660-
332 személynek: K 1665-
333 személynek: K 1670-
334 személynek: K 1675-
335 személynek: K 1680-
336 személynek: K 1685-
337 személynek: K 1690-
338 személynek: K 1695-
339 személynek: K 1700-
340 személynek: K 1705-
341 személynek: K 1710-
342 személynek: K 1715-
343 személynek: K 1720-
344 személynek: K 1725-
345 személynek: K 1730-
346 személynek: K 1735-
347 személynek: K 1740-
348 személynek: K 1745-
349 személynek: K 1750-
350 személynek: K 1755-
351 személynek: K 1760-
352 személynek: K 1765-
353 személynek: K 1770-
354 személynek: K 1775-
355 személynek: K 1780-
356 személynek: K 1785-
357 személynek: K 1790-
358 személynek: K 1795-
359 személynek: K 1800-
360 személynek: K 1805-
361 személynek: K 1810-
362 személynek: K 1815-
363 személynek: K 1820-
364 személynek: K 1825-
365 személynek: K 1830-
366 személynek: K 1835-
367 személynek: K 1840-
368 személynek: K 1845-
369 személynek: K 1850-
370 személynek: K 1855-
371 személynek: K 1860-
372 személynek: K 1865-
373 személynek: K 1870-
374 személynek: K 1875-
375 személynek: K 1880-
376 személynek: K 1885-
377 személynek: K 1890-
378 személynek: K 1895-
379 személynek: K 1900-
380 személynek: K 1905-
381 személynek: K 1910-
382 személynek: K 1915-
383 személynek: K 1920-
384 személynek: K 1925-
385 személynek: K 1930-
386 személynek: K 1935-
387 személynek: K 1940-
388 személynek: K 1945-
389 személynek: K 1950-
390 személynek: K 1955-
391 személynek: K 1960-
392 személynek: K 1965-
393 személynek: K 1970-
394 személynek: K 1975-
395 személynek: K 1980-
396 személynek: K 1985-
397 személynek: K 1990-
398 személynek: K 1995-
399 személynek: K 2000-
400 személynek: K 2005-
401 személynek: K 2010-
402 személynek: K 2015-
403 személynek: K 2020-
404 személynek: K 2025-
405 személynek: K 2030-
406 személynek: K 2035-
407 személynek: K 2040-
408 személynek: K 2045-
409 személynek: K 2050-
410 személynek: K 2055-
411 személynek: K 2060-
412 személynek: K 2065-
413 személynek: K 2070-
414 személynek: K 2075-
415 személynek: K 2080-
416 személynek: K 2085-
417 személynek: K 2090-
418 személynek: K 2095-
419 személynek: K 2100-
420 személynek: K 2105-
421 személynek: K 2110-
422 személynek: K 2115-
423 személynek: K 2120-
424 személynek: K 2125-
425 személynek: K 2130-
426 személynek: K 2135-
427 személynek: K 2140-
428 személynek: K 2145-
429 személynek: K 2150-
430 személynek: K 2155-
431 személynek: K 2160-
432 személynek: K 2165-
433 személynek: K 2170-
434 személynek: K 2175-
435 személynek: K 2180-
436 személynek: K 2185-
437 személynek: K 2190-
438 személynek: K 2195-
439 személynek: K 2200-
440 személynek: K 2205-
441 személynek: K 2210-
442 személynek: K 2215-
443 személynek: K 2220-
444 személynek: K 2225-
445 személynek: K 2230-
446 személynek: K 2235-
447 személynek: K 2240-
448 személynek: K 2245-
449 személynek: K 2250-
450 személynek: K 2255-
451 személynek: K 2260-
452 személynek: K 2265-
453 személynek: K 2270-
454 személynek: K 2275-
455 személynek: K 2280-
456 személynek: K 2285-
457 személynek: K 2290-
458 személynek: K 2295-
459 személynek: K 2300-
460 személynek: K 2305-
461 személynek: K 2310-
462 személynek: K 2315-
463 személynek: K 2320-
464 személynek: K 2325-
465 személynek: K 2330-
466 személynek: K 2335-
467 személynek: K 2340-
468 személynek: K 2345-
469 személynek: K 2350-
470 személynek: K 2355-
471 személynek: K 2360-
472 személynek: K 2365-
473 személynek: K 2370-
474 személynek: K 2375-
475 személynek: K 2380-
476 személynek: K 2385-
477 személynek: K 2390-
478 személynek: K 2395-
479 személynek: K 2400-
480 személynek: K 2405-
481 személynek: K 2410-
482 személynek: K 2415-
483 személynek: K 2420-
484 személynek: K 2425-
485 személynek: K 2430-
486 személynek: K 2435-
487 személynek: K 2440-
488 személynek: K 2445-
489 személynek: K 2450-
490 személynek: K 2455-
491 személynek: K 2460-
492 személynek: K 2465-
493 személynek: K 2470-
494 személynek: K 2475-
495 személynek: K 2480-
496 személynek: K 2485-
497 személynek: K 2490-
498 személynek: K 2495-
499 személynek: K 2500-
500 személynek: K 2505-
501 személynek: K 2510-
502 személynek: K 2515-
503 személynek: K 2520-
504 személynek: K 2525-
505 személynek: K 2530-
506 személynek: K 2535-
507 személynek: K 2540-
508 személynek: K 2545-
509 személynek: K 2550-
510 személynek: K 2555-
511 személynek: K 2560-
512 személynek: K 2565-
513 személynek: K 2570-
514 személynek: K 2575-
515 személynek: K 2580-
516 személynek: K 2585-
517 személynek: K 2590-
518 személynek: K 2595-
519 személynek: K 2600-
520 személynek: K 2605-
521 személynek: K 2610-
522 személynek: K 2615-
523 személynek: K 2620-
524 személynek: K 2625-
525 személynek: K 2630-
526 személynek: K 2635-
527 személynek: K 2640-
528 személynek: K 2645-
529 személynek: K 2650-
530 személynek: K 2655-
531 személynek: K 2660-
532 személynek: K 2665-
533 személynek: K 2670-
534 személynek: K 2675-
535 személynek: K 2680-
536 személynek: K 2685-
537 személynek: K 2690-
538 személynek: K 2695-
539 személynek: K 2700-
540 személynek: K 2705-
541 személynek: K 2710-
542 személynek: K 2715-
543 személynek: K 2720-
544 személynek: K 2725-
545 személynek: K 2730-
546 személynek: K 2735-
547 személynek: K 2740-
548 személynek: K 2745-
549 személynek: K 2750-
550 személynek: K 2755-
551 személynek: K 2760-
552 személynek: K 2765-
553 személynek: K 2770-
554 személynek: K 2775-
555 személynek: K 2780-
556 személynek: K 2785-
557 személynek: K 2790-
558 személynek: K 2795-
559 személynek: K 2800-
560 személynek: K 2805-
561 személynek: K 2810-
562 személynek: K 2815-
563 személynek: K 2820-
564 személynek: K 2825-
565 személynek: K 2830-
566 személynek: K 2835-
567 személynek: K 2840-
568 személy

Szegény leányok

is ápolhatják kezeiket, arcukat és bőrüket valódi Diana-krém, Diana-szappan és Diana-puderrel, amióta az

50

fillérért kapható. Tömegesen vesznek mindenütt a Dianát, mert köztudomású, hogy még gyermekek is Diana-szappannal mosakosznak és Diana-krémmel ápolják kezeiket. Legények és leányok csak Dianát használnak a legkisebb falvakban is. Ezelőtt mindenki ártalmas glicerin, krémzelesz, vazelin, tejkrem-féléket használt kezeinek és arcának ápolására, most már 50 fillérért Dianát vesznek. Széplő és pattanás egyedüli ellenszere.

Mindenütt kapható. Egyedüli készítő: Erényi Béla Diana-gyógyszertára, Budapest, VII., Károly-körút 5. Postán legkevesebb 3 koronás megrendeléseket szállítunk.

Csak

DIANÁT

fogadjon el.

Kinek kell használni Erényi Ichtiol Salicilt?

1. A ki a test bármely részén viszketegségben szenved.
  2. A ki a test bármely részén bőrbántalomban szenved.
  3. A ki a test bármely részén kipállásban szenved.
  4. A ki a test bármely részén izzad.
  5. A ki az arcán, kezén, lábán, fején bőrbántalomból kifolyólag viszketésben szenved.
  6. A ki arcán, kezén, lábán, fején viszketésből kifolyólag bőrbántalomban szenved.
  7. A kinek izzad a hónalja.
  8. A kinek izzad a lába.
- Orvosok rendelik kitűnő eredményel.

A kik **bőrviszketegségben** szenvednek, télen-nyáron, tavasszal-ősszel **Erényi-féle**

ICHTIOL-SALICIL-T

használjanak.

Erről a kenőcsről el van ismerv, hogy mint egyedüli különlegességi szer a saját nemében, **tökéletesen megszünteti** néhány heti használat után még a **legmakacsabb bőrviszketegséget** is az egész **testén** és **soha többé** vissza nem tér. Mindenki, aki **bőrviszketegségben** szenved, rendeljen **Erényi-féle Ichtiol-Salicilt**. Rövid használat után meg fog győződni róla, hogy ennél jobb szer betegsége ellen nem létezik. A **valódi Ichtiol-Salicil** már néhányszori bedörzsölés után teljesen megszüntet **börrepedést, bőrhámlást, kipállást, test- és lábizzadást. Szagtalan és ártalmatlan** szer lévén, a test bármely részén, **sőt az arczon is** használható.

Kellemesen hűsít, fájdalmat csillapít, legérgebb sebeket is szárít.

A hol az összes létező szer eddig nem használtak, ott az Erényi-féle Ichtiol-Salicillal biztos az eredmény: feldörzsölésnél, viszketegnél, bőrbántalmaknál.

Még 25-30 éves bőrbántalmakat és viszkető sebeket is megszüntet.

Bármitől származó seb vagy kisebesezés és feldörzsölés beszárítható és tüzessége rögtön csillapítható. Minden kiütés 8 nap alatt elmúlik, bármennyire torzítja az arcot, kezét vagy a test bármely részét.

Az eredeti **Erényi Ichtiol-Salicil**: 3 koronás dobozokban csak a kizárólagos készítőnél kapható:

ERÉNYI BÉLA

DIANA-gyógyszertára,
Budapest, Károly-körút 5.

(Postai megrendelések utánvételt
mellett még aznap szállítanak.)

**Több mint egy millió köszönőlevél
érkezett a világ minden részéből.**

Ismeri ÖN MÁR

Diana sósborszesz grandiózus hatását?

Minden **egészséges**
és
minden **beteg**

igazolhatja, hogy az elképzelhető legjobb siker csakis

Diana sósborszesz

használata által érhető el.

Az egész országban mindenütt kapható.

ERÉNYI BÉLA

gyógyszerész

Budapest, Károly-körút 5.

Postán legkevesebb 6 üveg
szállítható utánvét mellett.

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Egy üveg DIANA- sósborszesz	Egy nagy üveg DIANA- sósborszesz	Egy legn. üveg DIANA- sósborszesz
44 fillér.	1.20 korona.	2.50 korona.

4. SZ. 1913. (60. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ
HOITSY PÁL.

BUDAPEST, JANUÁR 26.

Szerkesztési iroda: IV. Vármegye-utca 11.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.

Egyes szám
ára 40 fillér.

Előfizetési
feltételek: Egészévre — 20 korona.
Félévre — 10 korona.
Negyedévre — 5 korona.

A "Világkrónika"-val
negyedévenként 1 koronával
több.

Külföldi előfizetésekre a postailag meg-
határozott viteldíj is csatolandó.

AZ ÚJ NEMZETI SZÍNHÁZ PÁLYATERVELÉI. — MEDGYASZAY ISTVÁN ELSŐ DÍJVAL JUTALMAZOTT TERVEL.
(A felső terv a Múzeum-körútra, az alsó a Múzeum-körút és a Rákóczi-úti sarkára tervezi.)